

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ)

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΑΠ: Π3-77-4.1_ΕΛ_003_Δ_2026_1

Ημερομηνία: 28-09-2026

Αρ. Πρωτοκόλλου: 197

**2^η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕ ΑΡ. ΠΡΩΤ. 128/28-04-2026 1^{ης} ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΣ ΚΑΠ**

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ
- ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)»**

για ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

**Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α’ 61).

β) Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α’ 147), όπως ισχύει, καθώς και τις εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίησή του.

γ) Του ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α’ 36).

δ) Του ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις", (Α’ 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.

ε) Του ν. 4624/2019 “Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”, (Α’ 137).

2. Τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.

β) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως ισχύει.

γ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

δ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

ε) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1405/2006 του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.

στ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει.

ζ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

η) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.

θ) Την απόφαση της Επιτροπής της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ).

ι) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

ια) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2016/C8/02).

3. Την υπό στοιχεία C (2022) 8270 final/21.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.

4. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (2021/C 153/01) για τον περιφερειακό χάρτη, όπως ισχύει σύμφωνα με την Απόφαση C(2023) 6801 final της Επιτροπής.

5. Την υπ' αριθ. 2648/31.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων στις ΟΤΔ ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ).

6. Την υπ' αριθ. 2450/11.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ στις ΕΥ στις Περιφέρειες ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 8060/13.01.2025 όμοια απόφαση (ΑΔΑ: 6Α0Η4653ΠΓ-ΖΚΚ).

7. Την υπ' αριθ. 2097/10.11.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο της υπ' αρ. 2545/10.10.2022 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 5361), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β' 6539).

8. Την υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 1571/11-05-2023 (Β' 3222), 2250/25-07-2023 (Β' 4717) και 382354/04-12-2024 (Β' 6735) όμοιες αποφάσεις.
9. Την υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.", (Β' 770)»,
10. Την υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.7.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει.
11. Την υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).
12. Την με αριθ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
13. Την με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
14. Το υπ' αριθ. 41364/ΕΥΚΕ 5317/05.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος».
15. Το υπ' αριθ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
16. Τη με αριθ. πρωτ. 63982/10.04.2025 διατύπωση γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), που δόθηκε για το υπόδειγμα της πρόσκλησης.
17. Την υπ' αριθ. 2450/11-10-2024 (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Ορισμός Α) των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Προγραμμάτων των Περιφερειών και Β) των Γενικών Διευθύνσεων Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών ως Ενδιάμεσων Φορέων (ΕΦ) Παρεμβάσεων του Πυλώνα II του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και ανάθεση καθηκόντων σε αυτές».
18. Την υπ' αριθ. 2648/31-10-2024 (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Ορισμός των Ομάδων Τοπικής δράσης ως Ενδιάμεσων Φορέων (ΕΦ) Παρεμβάσεων του Πυλώνα II του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και ανάθεση καθηκόντων σε αυτές».
19. Την υπ' αριθμ. 475/29-12-2022 (θέμα 2^ο) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ με θέμα «Σύσταση Επιτροπής Διαχείρισης Τοπικού Προγράμματος LEADER (2023-2027) Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, με βάση τις προϋποθέσεις που θέτει η υπ' αριθμ. πρωτ. 2545/10-10-2022 (ΦΕΚ 5361/Β/2022) πρόσκληση υποβολής προτάσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών

κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του στρατηγικού σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, καθώς και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας προς την ως άνω επιτροπή για την αποτελεσματική διαχείριση και υλοποίηση του Τοπικού Προγράμματος LEADER (2023-2027) Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης».

20. Την υπ' αριθμ. 499/14-10-2024 (θέμα 2^ο) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ με θέμα «Οριστικοποίηση ως προς τα πρόσωπα της Επιτροπής Διαχείρισης Τοπικού Προγράμματος **LEADER 2023-2027** Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 2545/10-10-2022 (ΦΕΚ 5361/Β/2022) πρόσκληση υποβολής προτάσεων, που δημοσιοποίησε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με τις υπ' αριθ. 346/16.02.2023 και 737/07-04-2023 Υπουργικές Αποφάσεις, για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του στρατηγικού σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, με ονομαστικό καθορισμό Προέδρου, Αντιπροέδρου, Γραμματέα και μελών αυτής και επανέγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας αυτής με συμπληρωμένα τα ονόματα αυτών εκ των μελών της που νόμιμα θα την εκπροσωπούν.

21. την υπ' αριθ. πρωτ. 3060/04-11-2024 Απόφαση του Γ.Γ. Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών περί «Έγκρισης 1ης Τροποποίησης Τοπικού Προγράμματος της ΟΤΔ: Αναπτυξιακή Ροδόπης Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027»

22. Την υπ' αρ. 9/24-04-2026 (Θέμα 2^ο) απόφαση της ΕΔΠ LEADER, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ ΑΕ και τα παραρτήματα αυτής, προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

23. Το με αρ. πρωτ. 86800/06-04-2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της ΟΤΔ) «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

24. Την υπ' αρ. 10 /21-07.-2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER, η οποία εγκρίνει την 1^η τροποποίηση της πρόσκλησης της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ ΑΕ και των συνημμένων αυτής, προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

25. Το με αρ. πρωτ. 199422/28-07-2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου της 1^{ης} τροποποίησης της πρόσκλησης και των συνημμένων αυτής, της ΟΤΔ «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

26. Την υπ' αρ. 11 /28-09-2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER, η οποία εγκρίνει την 2^η τροποποίηση της πρόσκλησης της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ ΑΕ, προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού και οι φορείς τους,
- Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- Τοπικοί φορείς εκτός Δημόσιου Τομέα (όπως σύλλογοι, σωματεία, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ) με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων.
- Φορείς που έχουν σχετική αρμοδιότητα, όπως ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), οι ορειβατικοί σύλλογοι, οι Εφορείες Αρχαιοτήτων, τα δασαρχεία και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δυνητικούς δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. Για τα υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα-φορείς απαιτείται για την υποβολή της αίτησης στήριξης σχέδιο καταστατικού, καθώς και η ύπαρξη ΑΦΜ από κάποιον από τους συμμετέχοντες με έγγραφη συγκατάθεση των υπολοίπων.
2. Δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ, καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων.
3. Αναφορικά με την παρέμβαση **Π3-77-4.1**, δικαιούχοι μπορούν να είναι **μόνο** τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ή τοπικοί σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
4. Στην περίπτωση της υπο-παρέμβασης **Π3-77-4.1-5.1** οι δικαιούχοι, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, δεν μπορούν να έχουν λάβει ενίσχυση ή σσονος σημασίας που υπερβαίνει το ποσό των 300.000,00 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών.
5. Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ, **με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού**. Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά ΤΠ για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, καθώς και φορέων που υλοποιούν πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα ή περιβαλλοντικού χαρακτήρα. Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις αυτές, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στο πλαίσιο της ίδιας υπο-παρέμβασης ανά ΤΠ αλλά διαφορετικής πρόσκλησης, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα νομικά πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά ποσοστό 100% για όλη την προγραμματική περίοδο, καθώς και ο συνολικός προϋπολογισμός των πράξεων δεν υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 7. ΚΑ 161876/02-07-26.

6. Δυνητικοί Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:

- i. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες,
- ii. Φορείς/νομικά πρόσωπα στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 40, του ν. 4488/2017 (Α' 137).

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΡΑΞΕΩΝ),

προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ (για υπο-παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα)

Πίνακας γεωγραφικών περιοχών εφαρμογής των Παρεμβάσεων:

Περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος είναι το σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Οι Ο.Τ.Α. της περιοχής παρέμβασης (με βάση τη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας του Προγράμματος «Καλλικράτης») παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΤΟΠΙΚΗ/ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ*	LEADER ΠΑΑ 2023 - 2027	
					ΕΚΤΑΣΗ (Κm ²)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (στοιχεία 2011 — μόνιμος πληθυσμός)
ΡΟΔΟΠΗΣ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΠΗΣ	01		2540	61.049
		ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	101		647	15.929
	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	10101		377	9.658
		Δημοτική Κοινότητα Κομοτηνής	1010101		57	3.282
		Ήφαιστος, ο	101010102			1706
		Μέγα Κρανοβούνιον, το	101010103	Μ		149
		Μεσοχώριον, το	101010104	Μ		119
		Μικρόν Κρανοβούνιον, το	101010105	Μ		159
		Παραδημή, η	101010106	Μ		434
		Σχολή Αστυνομίας, η	101010107			335
		Υφανταί, οι	101010108	Μ		380
		Τοπική Κοινότητα Ανθοχωρίου	1010102		15	82
		Ανθοχώριον, το	101010201	Μ		82
		Τοπική Κοινότητα Γρατίνης	1010103		14	365
		Γρατίνη, η	101010301	Ο		365
		Τοπική Κοινότητα Θρυλορίου	1010104		27	1910
		Θρυλόριον, το	101010401	Μ		620
		Ροδίτης, ο	101010402	Μ		1018
		Φύλακας, ο	101010403	Μ		272
		Τοπική Κοινότητα Ιτέας	1010105		5	77
		Ιτέα, η	101010501			77

	Τοπική Κοινότητα Κάλχαντος	1010106		115	1160
	Κάλχας,ο	101010602			634
	Ιάμπολις,η	101010601	Ο		173
	Μεγάλη Άδα,η	101010603	Ο		9
	Μύτικας,ο	101010604	Ο		5
	Σαρακηνή,η	101010605	Ο		40
	Τυχηρόν,το	101010606	Ο		299
	Τοπική Κοινότητα Καρυδιάς	1010107		10	357
	Καρυδιά,η	101010701	Μ		357
	Τοπική Κοινότητα Κηκιδίου	1010108		3	610
	Κηκίδιον,το	101010801			610
	Τοπική Κοινότητα Κοσμίου	1010109		23	922
	Κόσμιον,το	101010901	Μ		922
	Τοπική Κοινότητα Πανδρόσου	1010110		87	394
	Πάνδροσος,η	101011002	Ο		115
	Νυμφαία,η	101011001	Ο		35
	Σύμβολα,τα	101011003	Ο		244
	Τοπική Κοινότητα Σιδηράδων	1010111		15	199
	Σιδηράδες,οι	101011101	Ο		199
	Τοπική Κοινότητα Στυλάριου	1010112		6	300
	Στυλάριον,το	101011201	Ο		300
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΓΕΙΡΟΥ	10102		139	3493
	Τοπική Κοινότητα Αιγείρου	1010201		29	1207
	Αίγειρος,η	101020102	Μ		924
	Αγροτικών Ορφανοτροφείων,το	101020101	Μ		45
	Μεσσούνη,η	101020103	Μ		238
	Τοπική Κοινότητα Αρωγής	1010202		4	9
	Αρωγή,η	101020201			9
	Τοπική Κοινότητα Γλυφάδας	1010203		22	136
	Γλυφάδα,η	101020301			136
	Τοπική Κοινότητα Καλλίστης	1010204		4	122
	Καλλίστη,η	101020401			122
	Τοπική Κοινότητα Μελέτης	1010205		5	497
	Μελέτη,η	101020501			497
	Τοπική Κοινότητα Μέσης	1010206		12	183
	Μέση,η	101020601	Μ		183
	Τοπική Κοινότητα Νέας Καλλίστης	1010207		16	391
	Νέα Καλλίστη,η	101020701	Μ		391
	Τοπική Κοινότητα Παραλίας Μέσης	1010208		8	6
	Παραλία Μέσης,η	101020801			6
	Τοπική Κοινότητα Πόρπης	1010209		25	452
	Πόρπη,η	101020901			452
	Τοπική Κοινότητα Φαναρίου	1010210		14	490
	Φανάριον,το	101021001	Μ		490
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΟΥ ΣΙΔΗΡΟΧΩΡΙΟΥ	10103		121	2778
	Τοπική Κοινότητα Νέου Σιδηροχωρίου	1010302		48	1327
	Νέον Σιδηροχώριον,το	101030201			567
	Αδριανή,η	1010303			144
	Καλαμόκαστρον,το	101030301			342

		Μαυρομμάτιον,το	1010301			137
		Μικρόν Δουκάτον,το	101030102			137
		Τοπική Κοινότητα Αγίων Θεοδώρων	101030103		12	491
		Άγιοι Θεόδωροι,οι	101030104	Μ		491
		Τοπική Κοινότητα Μεγάλου Δουκάτου	101030105		14	418
		Μέγα Δουκάτον,το	101030101			418
		Τοπική Κοινότητα Παγουρίων	1010304		47	542
		Παγούρια,τα	101030401			542
ΔΗΜΟΣ ΑΡΡΙΑΝΩΝ		ΔΗΜΟΣ ΑΡΡΙΑΝΩΝ	102	102	772	16577
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΙΛΛΥΡΑΣ	10201		235	7583
		Τοπική Κοινότητα Φιλλύρας	1020101		9	909
		Φιλλύρα,η	102010101			909
		Τοπική Κοινότητα Άγρας	1020102		7	197
		Άγρα,η	102010201			197
		Τοπική Κοινότητα Άνω Δροσίνης	1020103		9	106
		Άνω Δροσινή,η	102010301	Ο		106
		Τοπική Κοινότητα Αράτου	1020104		4	1158
		Άρατος,ο	102010401			1158
		Τοπική Κοινότητα Αρδεΐας	1020105		7	27
		Αρδεΐα,η	102010501	Ο		27
		Τοπική Κοινότητα Αρχοντικών	1020106		5	365
		Αρχοντικά,τα	102010601			365
		Τοπική Κοινότητα Βραγιάς	1020107		5	521
		Βραγιά,η	102010701			521
		Τοπική Κοινότητα Δοκού	1020108		17	970
		Δοκός,η	102010801			970
		Τοπική Κοινότητα Δροσιάς	1020109		14	223
		Δροσιά,η	102010901	Ο		223
		Τοπική Κοινότητα Δρύμης	1020110		25	302
		Δρύμη,η	102011001	Ο		302
		Τοπική Κοινότητα Εσοχής	1020111		28	323
		Εσοχή,η	102011101	Ο		323
		Τοπική Κοινότητα Κάτω Δροσινής	1020112		5	66
		Κάτω Δροσινή,η	102011201	Ο		66
		Τοπική Κοινότητα Λαμπρού	1020113		6	492
		Λαμπρόν,το	102011301			492
		Τοπική Κοινότητα Νέου Καλλυντήριου	1020114		10	241
		Νέον Καλλυντήριο,το	102011401	Ο		241
		Τοπική Κοινότητα Νεύρων	1020115		8	158
		Νεύρα,τα	102011501			158
		Τοπική Κοινότητα Ομηρικού	1020116		5	313
		Ομηρικόν,το	102011601	Ο		313
		Τοπική Κοινότητα Πάσσου	1020117		14	747
		Πάσος,ο	102011701			747
		Τοπική Κοινότητα Πατερμών	1020118		12	109
		Πατερμά,τα	102011801	Ο		109
		Τοπική Κοινότητα Ραγάδας	1020119		37	270
		Ραγάδα,η	102011901	Ο		270
		Τοπική Κοινότητα Σκιάδας	1020120		8	86

	Σκιάδα,η	102012001	Ο		86
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΡΙΑΝΩΝ	10202		178	5589
	Τοπική Κοινότητα Αρριανών	1020201		13	1147
	Αρριανά,τα	102020101			1147
	Τοπική Κοινότητα Αγιοχωρίου	1020202		18	226
	Αγιοχώριον,το	102020201	Ο		226
	Τοπική Κοινότητα Δαρμένης	1020203		5	314
	Δαρμένη,η	102020301	Ο		314
	Τοπική Κοινότητα Δειλινών	1020204		4	307
	Δειλινά,τα	102020401			307
	Τοπική Κοινότητα Ηπίου	1020205		10	265
	Ήπιον,το	102020501			265
	Τοπική Κοινότητα Κινύρων	1020206		7	171
	Κίνυρα,τα	102020601	Ο		171
	Τοπική Κοινότητα Λυκείου	1020207		11	1016
	Λύκειον,το	102020701			1016
	Τοπική Κοινότητα Μικρού Πιστού	1020208		4	433
	Μικρόν Πιστόν,το	102020801			433
	Τοπική Κοινότητα Μύστακα	1020209		5	419
	Μύστακας,ο	102020901			419
	Τοπική Κοινότητα Νέδας	1020210		17	246
	Νέδα,η	102021001	Ο		246
	Τοπική Κοινότητα Νικητών	1020211		4	94
	Νικηταί,οι	102021101	Ο		94
	Τοπική Κοινότητα Πλαγιάς	1020212		41	294
	Πλαγιά,η	102021201	Ο		294
	Τοπική Κοινότητα Σκαλώματος	1020213		5	318
	Σκάλωμα,το	102021301			318
	Τοπική Κοινότητα Στροφής	1020214		34	339
	Στροφή,η	102021401	Ο		339
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΧΡΟΥ	10203		142	1222
	Τοπική Κοινότητα Κέχρου	1020301		142	1222
	Κέχρος,ο	102030101	Ο		199
	Άνω Καμπή,η	102030102	Ο		23
	Βούρλα,τα	102030103	Ο		30
	Κάμπος,ο	102030104	Ο		76
	Κερασιά,η	102030105	Ο		125
	Μικρός Κέχρος,ο	102030106	Ο		103
	Μοναστήριον,το	102030107	Ο		74
	Τσούκκα,η	102030108	Ο		65
	Χαμηλόν,το	102030109	Ο		84
	Χαράδρα,η	102030110	Ο		113
	Χλόη,η	102030111	Ο		330
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΡΓΑΝΗΣ	10204		217	2183
	Δημοτική Κοινότητα Οργάνης	1020401		217	2183
	Οργάνη,η	102040101	Ο		496
	Άνω Κάρδαμος,ο	102040102	Ο		52
	Βυρσίνη,η	102040103	Ο		307
	Δρασιά,η	102040104	Ο		164
	Καλύβια,τα	102040105	Ο		51

		Κάρδαμος,ο	102040106	Ο		178
		Κάτω Βυρσίνη,η	102040107	Ο		77
		Κόβαλον,το	102040108	Ο		58
		Κύμη,η	102040109	Ο		306
		Μυρτίσκη,η	102040110	Ο		385
		Σμιγάδα,η	102040111	Ο		109
	ΔΗΜΟΣ ΙΑΣΜΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΙΑΣΜΟΥ	103		488	13810
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΑΣΜΟΥ	10301		223	5703
		Δημοτική Κοινότητα Ιάσμου	1030101		162	4399
		Ίασμος,ο	103010102			2586
		Γαλήνη,η	103010103			289
		Διαλαμπή,η	103010101			469
		Ιππικόν,το	103010104	Ο		37
		Κοπτερόν,το	103010105			810
		Μελίταινα,η	103010106	Ο		15
		Μωσαϊκόν,το	103010107			193
		Τοπική Κοινότητα Αμβροσίας	1030102		22	766
		Αμβροσία,η	103010201			432
		Μικρόν Παλλάδιον,το	103010202	Μ		60
		Παλλάδιον,το	103010203	Μ		274
		Τοπική Κοινότητα Σάλπης	1030103		39	538
		Σάλπη,η	103010302			470
		Γλυκονέριον,το	103010301	Μ		68
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΜΑΞΑΔΩΝ	10302		35	1773
		Τοπική Κοινότητα Αμαξάδων	1030201		35	1773
		Αμαξάδες,οι	103020101			1195
		Άνω Αμαξάδες,οι	103020102			563
		Μοναχοί,οι	103020103	Ο		15
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΩΣΤΟΥ	10303		230	6334
		Τοπική Κοινότητα Σώστη	1030301		38	712
		Σώστης,ο	103030101			712
		Δημοτική Κοινότητα Ασωμάτων	1030302		75	2851
		Αγίασμα,το	103030201			326
		Ασώματοι,οι	103030202			712
		Δύμη,η	103030203			403
		Θάμνα,τα	103030204			513
		Φοιτητικές Εστίες Δ.Π.Θ.	103030205			346
		Ρίζωμα,το	103030206			287
		Φωλέα,η	103030207	Ο		264
		Τοπική Κοινότητα Κερασέας	1030303		16	8
		Κερασέα,η	103030301	Ο		8
		Τοπική Κοινότητα Ληνού	1030304		7	411
		Ληνός,ο	103030401			411
		Τοπική Κοινότητα Μέγα Πιστού	1030305		14	886
		Μέγα Πιστόν,το	103030501			886
		Τοπική Κοινότητα Μίσχου	1030306		14	729
		Μίσχος,ο	103030601			729
		Τοπική Κοινότητα Πολυάνθου	1030307		66	737
		Πολυάνθον,το	103030702			712

		Κρυστάλλη,η	103030701	Ο		9
		Τρίκορφον,το	103030703	Ο		16
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ - ΣΑΠΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ - ΣΑΠΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ - ΣΑΠΩΝ	104		643	14733
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΠΩΝ	10401		355	8383
		Δημοτική Κοινότητα Σαπών	1040101		131	4988
		Σάπαι,οι	104010102			3351
		Αετοκορυφή,η	104010103			87
		Αρσάκειον,το	104010104			660
		Βέλκιον,το	104010105			329
		Κασσιτερά,τα	104010106			17
		Πρωτάτον,το	104010101			278
		Τσιφλίκιον,το	104010107			87
		Χαμηλόν,το	104010108			179
		Τοπική Κοινότητα Αμφίας	1040102		5	359
		Αμφία,τα	104010201			359
		Τοπική Κοινότητα Αρίσβης	1040103		10	1054
		Αρίσβη,η	104010301			1054
		Τοπική Κοινότητα Εβρίνου	1040104		13	455
		Εβρίνος,ο	104010401			455
		Τοπική Κοινότητα Ιασίου	1040105		6	83
		Ιάσιον,το	104010501	Ο		83
		Τοπική Κοινότητα Κιζαρίου	1040106		17	45
		Κιζάριον,το	104010601	Ο		45
		Τοπική Κοινότητα Κρωβύλης	1040107		51	416
		Κρωβύλη,η	104010701	Μ		129
		Παλαιά Κρωβύλη,η	104010702	Μ		277
		Πετρωτά,τα	104010703	Μ		10
		Τοπική Κοινότητα Λοφαρίου	1040108		27	528
		Λοφάριον,το	104010802	Μ		489
		Αετόλοφος,ο	104010801	Μ		39
		Τοπική Κοινότητα Νέας Σάντας	1040109		65	188
		Νέα Σάντα,η	104010901	Ο		188
		Τοπική Κοινότητα Στρώμης	1040110		30	267
		Στρώμη,η	104011002	Μ		101
		Διώνη,η	104011001	Μ		166
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ	10402		288	6350
		Δημοτική Κοινότητα Ξυλαγανής	1040201		60	1575
		Ξυλαγανή,η	104020102	Μ		1180
		Εργάνη,η	104020103	Μ		347
		Νέα Πέτρα,η	104020101	Μ		48
		Δημοτική Κοινότητα Αμαράντων	1040202		41	1918
		Αμάραντα,τα	104020201			624
		Βάκος,ο	104020202			432
		Ίσαλον,το	104020203			490
		Καλλιθέα,η	104020204	Μ		137
		Πάμφορον,το	104020205			235
		Τοπική Κοινότητα Ίμερου	1040203		21	276
		Ίμερος,ο	104020302	Μ		270
		Αμπελάκια,τα	104020301	Μ		6
		Τοπική Κοινότητα Μαρωνείας	1040204		76	570

		Μαρώνεια,η	104020402	Μ		427
		Άγιος Χαράλαμπος,ο	104020403	Μ		3
		Άνω Ασκηταί,οι	104020404	Μ		49
		Ασκηταί,οι	104020401	Μ		68
		Πλατανίτης,ο	104020405	Μ		23
		Τοπική Κοινότητα Μιράνων	1040205		30	1250
		Μίρανα,τα	104020502			286
		Βέννα,η	104020501			619
		Σαλμώνη,η	104020503			345
		Τοπική Κοινότητα Πελαγίας	1040206		11	44
		Πελαγία,η	104020601	Μ		44
		Τοπική Κοινότητα Προσκυνητών	1040207		49	717
		Προσκυνηταί,οι	104020702	Μ		597
		Αλκυών,η	104020704	Μ		6
		Παραθεριστικός Οικ. Συνετ/σμός Υπαλ. ΔΕΗ Κομοτηνής	104020705	Μ		16
		Κρυονέρι,το	104020703	Μ		50
		Λεύκες,οι	104020701	Μ		14
		Προφήτης Ηλίας,ο	104020706	Μ		34
ΞΑΝΘΗΣ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΞΑΝΘΗΣ	06		1790	55.100
	ΔΗΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	601		496	9.011
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΞΑΝΘΗΣ	60101		147	6.961
		Δημοτική Κοινότητα Ξάνθης	6010101		27	29
		Μονή Καλαμούς,η	601010102			2
		Μονή Ταξιάρχων,η	601010103			27
		Δημοτική Κοινότητα Ευμοίρου	6010102		42	3034
		Εύμοιρον,το	601010201	Μ		1272
		Λαμπρινόν,το	601010202	Μ		44
		Λεύκη,η	601010203	Μ		358
		Νέα Μορσίνη,η	601010204	Μ		220
		Παλαιά Μορσίνη,η	601010205	Μ		230
		Πετροχώριον,το	601010206	Μ		910
		Δημοτική Κοινότητα Κιμμερίων	6010103		78	3898
		Κιμμέρια,τα	601010302	Ο		3644
		Ανθηρόν,το	601010303	Ο		0
		Άσкура,τα	601010304	Ο		0
		Έρανος,ο	601010305	Ο		0
		Κετίκιον,το	601010301	Ο		8
		Λιβάδιον,το	601010306	Ο		3
		Πανεπιστημιούπολη,η	601010307	Ο		226
		Πελεκητόν,το	601010308	Ο		15
		Πόρτα,η	601010309	Ο		0
		Πριόνιον,το	601010310	Ο		2
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	60102		349	2050
		Τοπική Κοινότητα Σταυρουπόλεως	6010201		96	574
		Σταυρούπολις,η	601020102			536
		Δασικό Χωριό,το	601020103	Ο		0
		Καλλιθέα,η	601020104	Ο		4
		Λυκοδρόμιον,το	601020105	Ο		33

		Μαργαρίτιον,το	601020101	Ο		1
		Τοπική Κοινότητα Γέρακα	6010202		56	297
		Γέρακας,ο	601020201	Ο		31
		Ισαία,η	601020202	Ο		111
		Μέγα Εύμοιρον,το	601020203	Ο		66
		Ορεσινή,η	601020204	Ο		4
		Πίλημα,το	601020205	Ο		85
		Τοπική Κοινότητα Δαφνώνος	6010203		15	290
		Δαφνών,ο	601020301	Ο		290
		Τοπική Κοινότητα Καρυοφύτου	6010204		45	179
		Άνω Καρυόφυτον,το	601020401	Ο		105
		Καστανίτης,ο	601020402	Ο		14
		Κάτω Καρυόφυτον,το	601020403	Ο		48
		Λειβαδίτης,ο	601020404	Ο		12
		Τοπική Κοινότητα Κομνηνών	6010205		31	261
		Κομνηνά,τα	601020501	Ο		261
		Τοπική Κοινότητα Νεοχωρίου	6010206		46	319
		Ιωνικόν,το	601020601	Ο		45
		Καλύβα,η	601020602	Ο		0
		Κάτω Ιωνικόν,το	601020603	Ο		44
		Νεοχώριον,το	601020604	Ο		181
		Σταυροχώριον,το	601020605	Ο		49
		Τοπική Κοινότητα Πασχαλιάς	6010207		60	130
		Πασχαλιά,η	601020702	Ο		80
		Δρυμιά,η	601020701	Ο		22
		Χαλέπιον,το	601020703	Ο		28
	ΔΗΜΟΣ ΑΒΔΗΡΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΑΒΔΗΡΩΝ	602		351	19005
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΙΣΤΩΝΙΔΟΣ	60201		158	10435
		Δημοτική Κοινότητα Γενισέας	6020101	Π	39	2185
		Γενισέα,η	602010102			1473
		Βαφαίικα,τα	602010101			712
		Δημοτική Κοινότητα Διομηδείας	6020102		30	4421
		Διομήδεια,η	602010202	Μ		739
		Αυξεντίου,ο	602010201	Μ		264
		Νέος Ζυγός,ο	602010203	Μ		395
		Παλαιόν Κατράμιον,το	602010204	Μ		631
		Παλαιός Ζυγός,ο	602010205	Μ		665
		Πετεινός,ο	602010206	Μ		1118
		Φελώνη,η	602010207	Μ		609
		Τοπική Κοινότητα Κουτσού	6020103	Π	18	749
		Κουτσόν,το	602010301			390
		Συδινή,η	602010302			359
		Τοπική Κοινότητα Μαγικού	6020104		17	856
		Μαγικόν,το	602010402	Μ		611
		Αλκυόνη,η	602010401	Μ		245
		Τοπική Κοινότητα Πηγαδίων	6020105		11	511
		Πηγάδια,τα	602010501			511
		Τοπική Κοινότητα Πολυσίτου	6020106		15	403
		Πολύσιτος,ο	602010601			403
		Τοπική Κοινότητα Σελίνου	6020107	Π	16	292

		Σέλινον,το	602010701			292
		Τοπική Κοινότητα ΣΟΥΝΙΟΥ	6020108		12	1018
		Σούνιον,το	602010801			1018
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΒΔΗΡΩΝ	60202		163	3341
		Τοπική Κοινότητα Αβδήρων	6020201		60	1473
		Αβδηρα,τα	602020101	Μ		1090
		Γκιώνα,η	602020102	Μ		129
		Λεύκιππος,ο	602020103	Μ		77
		Παιδικαι Κατασκηνώσεις,αι	602020104	Μ		0
		Πεζούλα,η	602020105	Μ		103
		Σκάλα Αβδήρων,η	602020106	Μ		74
		Τοπική Κοινότητα Μάνδρας	6020202		32	506
		Μάνδρα,η	602020201	Μ		506
		Τοπική Κοινότητα Μυρωδάτου	6020203		19	492
		Μυρωδάτον,το	602020302	Μ		476
		Ερωδιός,ο	602020301	Μ		16
		Τοπική Κοινότητα Νέας Κεσσάνης	6020204		52	870
		Νέα Κεσσάνη,η	602020402			418
		Λάγος, ο	602020403			339
		Λουτρά Ποταμιάς,τα	602020401			0
		Ποταμιά,η	602020404			113
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΛΕΡΟΥ	60203		30	5229
		Δημοτική Κοινότητα Σελέρου	6020301		30	5229
		Σέλερον,το	602030102			2059
		Άκαρπον,το	602030103			298
		Άνω Πολύσιτον,το	602030104			36
		Βελοχώριον, το	602030105			225
		Γρήγορον, το	602030106			235
		Λευκόπετρα,η	602030107			700
		Ρύμη,η	602030101			6
		Σήμαντρα,τα	602030108			809
		Φίλια,τα	602030109			861
	ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΗΣ	603		633	15540
		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΚΗΣ	60301		314	12087
		Δημοτική Κοινότητα Μύκης	6030101		134	8051
		Σμίνθη,η	603010102	Ο		277
		Αιώρα,η	603010103	Ο		268
		Άλμα,το	603010104	Ο		321
		Άνω Ζουμπούλιον, το	603010105	Ο		49
		Άνω Κίρρα,η	603010106	Ο		34
		Αχλαδιά,η	603010107	Ο		0
		Γλαύκη,η	603010108	Ο		1447
		Γοργόνα,η	603010109	Ο		217
		Διάφορον, το	603010110	Ο		39
		Ζουμπούλιον, το	603010111	Ο		109
		Καπνοανθός,ο	603010112	Ο		0
		Κένταυρος, ο	603010113	Ο		2580
		Κίρρα,η	603010114	Ο		170

	Κορυφή, η	603010115	Ο		10
	Κότινον, το	603010116	Ο		80
	Κουτσομούτης, ο	603010117	Ο		145
	Κρασιά, η	603010118	Ο		0
	Μάνταινα, η	603010119	Ο		276
	Μύκη, η	603010120	Ο		1313
	Όασις, η	603010121	Ο		96
	Πανέριον, το	603010122	Ο		2
	Προσήλιον, το	603010123	Ο		142
	Πύργος, ο	603010124	Ο		28
	Ράχη, η	603010125	Ο		0
	Σιρόκον, το	603010101	Ο		100
	Σούλα, η	603010126	Ο		68
	Στήριγμα, το	603010127	Ο		69
	Τρίγωνο, το	603010128	Ο		71
	Χρυσόν, το	603010129	Ο		140
	Δημοτική Κοινότητα Εχίνου	6030102		86	3074
	Εχίνος, ο	603010201	Ο		2486
	Μελιβοία, η	603010202	Ο		588
	Τοπική Κοινότητα Ωραίου	6030103		94	962
	Ωραίο, το	603010302	Ο		576
	Βασιλοχώριον, το	603010303	Ο		0
	Θεοτόκος, η	603010304	Ο		26
	Κύκνος, ο	603010305	Ο		206
	Ρεύμα, το	603010306	Ο		148
	Σταμάτιον, το	603010301	Ο		6
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΡΜΩΝ	60302		90	812
	Τοπική Κοινότητα Θερμών	6030201		90	812
	Θέρμαι, αι	603020102	Ο		117
	Άνω Θέρμαι, αι	603020103	Ο		332
	Διάσπαρτον, το	603020101	Ο		39
	Ιαματικές Πηγαι, αι	603020104	Ο		5
	Κίδαρις, η	603020105	Ο		28
	Κοττάνη, η	603020106	Ο		23
	Μέδουσα, η	603020107	Ο		195
	Μέσαι Θέρμαι, αι	603020108	Ο		73
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΥΤΥΛΗΣ	60303		79	2158
	Δημοτική Κοινότητα Κοτύλης	6030301		79	2158
	Κοτύλη, η	603030102	Ο		429
	Αιμόνιον, το	603030103	Ο		75
	Δημάριον, το	603030101	Ο		623
	Πάχνη, η	603030104	Ο		1031
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΤΡΩΝ	60304		150	483
	Τοπική Κοινότητα Σατρών	6030401		150	483
	Σάτραι, αι	603040102	Ο		189
	Ακραιός, ο	603040103	Ο		2
	Γιδότοπος, ο	603040104	Ο		15
	Δουργούτιον, το	603040105	Ο		3
	Καλότυχον, το	603040106	Ο		31
	Λυκότοπος, ο	603040107	Ο		3

		Πολύσκιον, το	603040108	Ο		3	
		Ποταμοχώριον, το	603040109	Ο		58	
		Ρεματιά, η	603040101	Ο		4	
		Τέμενος, το	603040110	Ο		171	
		Τσαλαπετεινός, ο	603040111	Ο		4	
	ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ	604		310	11544	
		Δημοτική Κοινότητα Ευάλαου	6040001		65	4985	
		Εύαλαον, το	604000102			922	
		Δέκαρχον, το	604000101			734	
		Ηλικέντημα, το	604000103			1405	
		Κρεμαστή,η	604000104			382	
		Κύρνος, ο	604000105			852	
		Μικροχώριον, το	604000106			264	
		Ορφανόν, το	604000107			317	
		Παλαιόν Όλβιον, το	604000108			109	
		Τοπική Κοινότητα Αβάτου	6040002		12	1078	
		Άβατον, το	604000201			1078	
		Τοπική Κοινότητα Γαλάνης	6040003		52	108	
		Γαλάνη,η	604000301	Ο		108	
		Τοπική Κοινότητα Εξοχής	6040004		64	1295	
		Εξοχή,η	604000402	Μ		86	
		Βανιάνον, το	604000403	Μ		166	
		Γκιζέλα,η	604000404	Μ		184	
		Δάφνη,η	604000401	Μ		43	
		Κοσσός,ο	604000405	Μ		73	
		Κυψέλη,η	604000406	Μ		210	
		Μέλισσα,η	604000407	Μ		345	
		Νέα Αμισός,η	604000408	Μ		188	
		Τοπική Κοινότητα Ερασμίου	6040005		46	1268	
		Νέον Εράσμιον, το	604000502			865	
		Δασοχώριον, το	604000501			112	
		Παλαιόν Εράσμιον, το	604000503			291	
		Ραδιοσταθμός, ο	604000504			0	
		Τοπική Κοινότητα Μαγγάνων	6040006		19	635	
		Μάγγανα,τα	604000601			635	
			Τοπική Κοινότητα Ολβίου	6040007		10	330
			Όλβιον, το	604000701			330
			Δημοτική Κοινότητα Τοξοτών	6040008		42	1845
			Τοξόται, οι	604000801			819
			Άγιος Αθανάσιος, ο	604000802			239
			Θαλασσιά,η	604000803			304
			Κοσμητή,η	604000804			51
			Μέγα Τύμπανον, το	604000805			299
			Μικρόν Τύμπανον, το	604000806			62
			Ποίμνη, η	604000807			44
			Σεμέλη, η	604000808			27
ΣΥΝΟΛΟ					4.330	116.149	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ ΚΑΙ ΞΑΝΘΗΣ					4.347	220.232	

*προσδιορίζεται ο τύπος της περιοχής ως ακολούθως: Ο=ορεινές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268), Μ= μειονεκτικές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268),

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Τονίζεται ότι **άυλες πράξεις** χαρακτηρίζονται οι πράξεις που αφορούν σε ήπιες παρεμβάσεις όπως μεταφορά τεχνογνωσίας/έρευνα/υιοθέτηση απαιτήσεων προτύπων-πιστοποίηση κ.ά., αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις (όπως μελέτες, έρευνες κ.λπ.) πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη οριστικής μελέτης με εξαίρεση τις πράξεις που αφορούν μόνο σε προμήθειες.

Για δυνητικούς δικαιούχους οι οποίοι ακολουθούν διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για την ανάθεση των έργων, οι δαπάνες «L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου» και «L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου», είναι επιλέξιμες **μόνο στην περίπτωση που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια.**

Αναλυτικότερα, οι υπο-παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα, γηροκομεία κλπ).

Σύμφωνα με την SWOT ανάλυση η περιοχή παρέμβασης παρουσιάζει έλλειψη υποδομών υποστήριξης παιδιών και ηλικιωμένων. Η συγκεκριμένη υπο-παρέμβαση αφορά στη στήριξη του τοπικού πληθυσμού, καθιστώντας ελκυστικότερες τις αγροτικές περιοχές ως τόπο διαμονής. Οι δράσεις αφορούν στη δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμό υποδομών άθλησης, πολιτισμού και κοινωνικών υποδομών, όπως παιδικοί σταθμοί. Η σπουδαιότητα της υπο-παρέμβασης έγκειται στο γεγονός της βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων της αγροτικής υπαίθρου, καθώς παρατηρείται και επισημάνθηκε και από τη SWOT ανάλυση, μια ανεπάρκεια υποδομών, η οποία αποτελεί εμπόδιο στις αγροτικές περιοχές σαν τόπο διαμονής.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία ή/και βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος. Τέτοιου είδους πράξεις μπορούν να είναι η δημιουργία παιδικών σταθμών, χώρων άθλησης, πολιτιστικών κέντρων και χώρων πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.

Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν πράξεις, όπως:

- Δημιουργία νέων παιδικών σταθμών με σύγχρονες εγκαταστάσεις και προγράμματα που προάγουν την παιδική ανάπτυξη και φροντίζουν την ασφάλεια και την ευεξία των παιδιών.

- Ανάπτυξη νέων αθλητικών υποδομών, όπως γήπεδα ποδοσφαίρου, τένις και μπάσκετ, καθώς και πολυλειτουργικών χώρων άθλησης για την προώθηση της φυσικής δραστηριότητας και την υγιή ζωή.
- Αναβάθμιση, ανακαίνιση και επέκταση των αθλητικών εγκαταστάσεων, περιλαμβανομένων γηπέδων, γυμναστηρίων και κολυμβητηρίων για την βελτίωση των εγκαταστάσεων και την παροχή σύγχρονων αθλητικών υπηρεσιών.
- Δημιουργία θεματικού πάρκου άθλησης-αναψυχής
- Εκσυγχρονισμός Πολιτιστικών Κέντρων
- Δημιουργία νέων πολιτιστικών κέντρων, περιλαμβανομένων θεάτρων, αιθουσών συναυλιών και μουσείων.
- Ανακαίνιση και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών, όπως παιδικοί σταθμοί, κοινοτικά κέντρα και χώροι συνάθροισης.
- Δημιουργία αθλητικών πάρκων και πράσινων χώρων για αναψυχή και αθλητισμό.

Με αυτές τις παρεμβάσεις, θα επιτευχθούν ελκυστικότερες συνθήκες διαβίωσης και περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης για τους νέους στην περιοχή παρέμβασης, ενώ θα προωθηθεί η αναβάθμιση και επέκταση αθλητικών υποδομών. Αυτές οι δράσεις θα συμβάλουν στην ανάπτυξη και την ευημερία της περιοχής, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού σε αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες και δημιουργώντας ένα περιβάλλον ελκυστικό και φιλικό προς τους νέους.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (υφιστάμενοι ή υπό σύσταση), που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους

Η έδρα ή το παράρτημα των φορέων πρέπει να είναι εντός της οικείας Περιφέρειας της περιοχής παρέμβασης και να δραστηριοποιούνται αποδεδειγμένα εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση δύναται να τύχει εφαρμογής στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτει δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός

- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.

Η παρούσα υπό - παρέμβαση αποτελεί σειρά κοινωνικών πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στην εξυπηρέτηση των τοπικών κατοίκων και την ενσωμάτωση των προσφύγων και των μεταναστών στην τοπική κοινωνία και οικονομία. Η παρούσα υπο - παρέμβαση στοχεύει να δράσει ως συμπληρωματική συνιστώσα με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.

Η ενίσχυση των βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών στην περιοχή παρέμβασης αποτελεί έναν σημαντικό πυλώνα δράσης για την περιοχή. Αυτές οι παρεμβάσεις συμβάλλουν στη δημιουργία ενός πιο ισότιμου, αλληλέγγυου και συνεκτικού κοινωνικού περιβάλλοντος.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στην δημιουργία υποδομών ή/και υπηρεσιών για την καταπολέμηση της φτώχειας, την κοινωνική ένταξη και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού κατηγοριών πολιτών (λόγω εθισμού, ενδοοικογενειακής βίας, παραβατικότητα ανηλίκων κλπ), συμπεριλαμβανομένων και των προσφύγων και μεταναστών. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Τέτοιες πράξεις μπορούν, ενδεικτικά, να είναι:

Δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ηλικιωμένων:

- Ανέγερση ειδικών οίκων φροντίδας για ηλικιωμένα άτομα με προηγμένες υποδομές, και εξοπλισμός, φυσικοθεραπευτές και κοινωνικοί λειτουργοί.
- Διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους φροντιστές των ηλικιωμένων, με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους στη φροντίδα και την προσφορά αξιοπρεπούς περίθαλψης.

Δράσεις για επί τόπου βελτιωμένες υπηρεσίες φροντίδας-πρόνοιας:

- Ίδρυση κινητής ιατρικής μονάδας που θα παρέχει ιατρική φροντίδα και πρόνοια σε απομακρυσμένες περιοχές της περιοχής παρέμβασης
- Οργάνωση εκστρατειών υγείας για τους πληθυσμούς που δυσκολεύονται να έρθουν σε επαφή με τις κοινότητες υγείας, παρέχοντας προληπτικές εξετάσεις και προγράμματα εμβολιασμού.

Δράσεις που συνεισφέρουν στην παροχή απομακρυσμένων υπηρεσιών υγείας-πρόνοιας:

- Ανάπτυξη εξειδικευμένων πλατφορμών τηλεϊατρικής, που θα επιτρέπουν στους πολίτες να λαμβάνουν ιατρική συμβουλή και παρακολούθηση από απόσταση.

Δράσεις που συμβάλλουν στη βελτίωση παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών:

- Δημιουργία κοινωνικών παντοπωλείων και διανομή τροφίμων σε συνεργασία με μη κυβερνητικούς οργανισμούς και τοπικές οργανώσεις, προκειμένου να παρέχονται τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης σε οικονομικά ευάλωτες ομάδες.
- Δημιουργία κέντρων κοινωνικής σίτισης, όπου ο οικονομικά ασθενής τοπικός πληθυσμός και οι πρόσφυγες μπορούν να λαμβάνουν δωρεάν γεύματα και βασικές ανάγκες διατροφής.
- Οργάνωση προγραμμάτων παροχής τροφίμων και βοήθειας σε οικονομικά ασθενείς οικογένειες και πρόσφυγες.

Άυλες ενέργειες συμβουλευτικής και ενδυνάμωσης προσφύγων-μεταναστών:

- Οργάνωση προγραμμάτων εκμάθησης της τοπικής γλώσσας και πολιτιστικής προσαρμογής για πρόσφυγες και μετανάστες, προκειμένου να διευκολυνθεί η ενσωμάτωσή τους στην τοπική κοινότητα.
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση γραφειοκρατικών διαδικασιών, όπως η υποβολή αιτήσεων ασύλου ή άλλων νομικών διαδικασιών.
- Παροχή επαγγελματικής συμβουλευτικής και καθοδήγησης για την εύρεση εργασίας και την απόκτηση δεξιοτήτων που μπορούν να βοηθήσουν τους πρόσφυγες και τους μετανάστες να ενσωματωθούν στην τοπική αγορά εργασίας, με στόχο την οικονομική τους αυτονομία.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (υφιστάμενοι ή υπό σύσταση), που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους

Η έδρα ή το παράρτημα των φορέων πρέπει να είναι εντός της οικείας Περιφέρειας της περιοχής παρέμβασης και να δραστηριοποιούνται αποδεδειγμένα εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση δύναται να τύχει εφαρμογής στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Για την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-3.2 απαιτείται η εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας των πράξεων με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, που τυχόν υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτει δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ωφελομένων
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων, για την εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης του τοπικού πληθυσμού.

Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω υποδομών, δύναται να εκτελεστούν εργασίες/φυσικό αντικείμενο εκτός οικισμού, μόνο στην περίπτωση που στοχεύουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων των οικισμών.

Σύμφωνα με την SWOT ανάλυση αδυναμίες της περιοχής παρέμβασης αποτελούν η έλλειψη βασικών υποδομών σε ορεινές περιοχές, αλλά και περιοχές απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα και τις τουριστικές περιοχές, τα ενεργοβόρα δημόσια και δημοτικά κτίρια και οι υποδομές αλλά και οι ανεπαρκείς υποδομές υγείας και παιδείας.

Η ύδρευση και αποχέτευση αποτελούν βασικές υποδομές για την παροχή καθαρού πόσιμου νερού και τη διαχείριση των αποβλήτων. Η αναβάθμιση και επέκταση αυτών των υποδομών συμβάλλει στη βελτίωση της υγείας και της υγιεινής στην περιοχή, ενισχύοντας την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Επιπλέον, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών αποτελούν σημαντικά μέτρα για την αειφόρο ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος. Η εφαρμογή ενεργειακών πρακτικών, όπως η μόνωση κτιρίων, η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, συμβάλλουν στη

μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Με αυτόν τον τρόπο, δημιουργούνται πιο βιώσιμες και ενεργειακά αποδοτικές κοινότητες, ενισχύοντας την ποιότητα ζωής των κατοίκων και μειώνοντας το αντίκτυπο στο περιβάλλον.

Ακολούθως, παρατίθενται **ενδεικτικά** ορισμένες πράξεις έργων υποδομής μικρής κλίμακας:

- Ενέργειες περιορισμού των προβλημάτων της εποχικής υπερχείλισης ποταμών και χειμάρρων που οδηγούν σε υποβάθμιση του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος.
- Εγκατάσταση φωτισμού σε περιοχές με περιορισμένη δημόσια φωτιστική υποδομή.
- Κατασκευή και αναβάθμιση υδραυλικών έργων, όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές.
- Κατασκευή και επέκταση περιβαλλοντικών υποδομών, όπως συστήματα διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης.
- Βελτίωση των οδών εντός οικισμών:
 - Αναβάθμιση της οδικής βάσης και επισκευή των υποδομών για την αύξηση της ασφάλειας και της άνεσης των χρηστών.
 - Εγκατάσταση σήμανσης και πινακίδων οδικής κυκλοφορίας για την ενίσχυση της κατανόησης των κανόνων και την προώθηση της ασφαλούς οδήγησης.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, και τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Η έδρα ή το παράρτημα των φορέων πρέπει να είναι εντός της οικείας Περιφέρειας της περιοχής παρέμβασης και να δραστηριοποιούνται αποδεδειγμένα εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση δύναται να τύχει εφαρμογής στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτει δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούν σε εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλτόστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης οικισμών / περιοχών, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας, όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.

Ειδικότερα, για τα έργα που αφορούν σε αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη οικισμού ή τμήματος αυτού, στο πλαίσιο των παρεμβάσεων δημοσίου χαρακτήρα, πρέπει να υφίσταται μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, οι προδιαγραφές της οποίας επισυνάπτονται στην πρόσκληση. Κατά προτεραιότητα εντάσσονται περιοχές στις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (όπως ύδρευσης, αποχέτευσης).

Στην περιοχή παρέμβασης οι παρεμβάσεις για τη διατήρηση και ανάδειξη της τοπικής φυσιογνωμίας είναι λίγες και πραγματοποιούνται σημειακά χωρίς να εντάσσονται σε γενικότερο σχεδιασμό. Επίσης η εγκατάλειψη και η φθορά του αρχιτεκτονικού τους πλούτου αντανακλά μία εικόνα εγκατάλειψης η οποία δεν αυξάνει την ελκυστικότητα τους. Οι χώροι που μπορούν να προσφέρουν τουριστικές πληροφορίες και να ενημερώσουν για τα τοπόσημα και τα αξιοθέατα της περιοχής παρέμβασης είναι ελάχιστοι και υπολειτουργούν και οι τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας όπως τουριστικά καταφύγια ή εκθετήρια προϊόντων αποτελούν κυρίως ιδιωτική πρωτοβουλία και δεν αποτελούν τμήμα ενός σχεδίου που να προκύπτει από επισταμένη μελέτη της περιοχής.

Η έλλειψη στη σήμανση των μονοπατιών και διαδρομών της περιοχής παρέμβασης, πλήττει την επισκεψιμότητα της, αφού ο επισκέπτης δεν θα έχει εύκολη προσβασιμότητα και όταν καταφέρει να βρεθεί κοντά στο αξιοθέατο ή μνημείο είναι πολύ πιθανό να μην ξέρει τι ακριβώς είδε και άρα να μην μπορεί να το περιγράψει στους εν δυνάμει επισκέπτες της περιοχής παρέμβασης. Επιπλέον στα πλαίσια της δράσης θα υλοποιηθούν έργα ανάπλασης και ανακαίνισης οικισμών με στόχο την προστασία και ανάδειξη του παραδοσιακού και τοπικού οικιστικού περιβάλλοντος του αγροτικού χώρου, και διάσωση παραδοσιακών αρχιτεκτονικών στοιχείων. Τέλος, υπάρχει αδυναμία αξιοποίησης των ψηφιακών υπηρεσιών για την προώθηση της περιοχής, των προϊόντων και υπηρεσιών της.

Εκτός από τις παραπάνω **ενδεικτικές** είναι οι παρακάτω ανάγκες για έργα:

Η χρήση ψηφιακών διαδραστικών μέσων

Η ηλεκτρονική προώθηση των τοπικά παρεχόμενων υπηρεσιών

Η ανάπτυξη δικτύου σημείων πληροφόρησης διαδραστικών πληροφοριών (QR codes)

Η δράση αφορά επιπλέον στη διαμόρφωση και αισθητική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων (διαμορφώσεις – πλακοστρώσεις πλατειών κτλ), στη δημιουργία χώρων αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας όπως σημάνσεις, προβολή προώθηση περιοχών και ποδηλατικές διαδρομές. Σκοπός της υπο-παρέμβασης αποτελεί η προσέλκυση περισσότερων επισκεπτών, ώστε να εξασφαλίζονται μεγαλύτερα οφέλη για τις τοπικές επιχειρήσεις αλλά και τους κατοίκους. Όλες οι παρεμβάσεις θα ακολουθούν την φιλοσοφία της ομοιομορφίας με το φυσικό περιβάλλοντα χώρο και την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής.

Τέτοιες πράξεις μπορούν, ενδεικτικά, να είναι:

- Ανάπλαση κεντρικών πλατειών τοπικών κοινοτήτων:
- Προώθηση περιβαλλοντικά φιλικών και βιώσιμων λύσεων στην ανακαίνιση, όπως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αειφορικά υλικά.

- Εγκατάσταση ανέσεων, όπως παγκάκια, φωτισμός και ποδηλατοδρόμια, για την προώθηση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και της φιλικότητας προς τους πεζούς.
- Διαμόρφωση χώρων πρασίνου:
- Δημιουργία περιβαλλοντικά φιλικών υποδομών πρασίνου, όπως χρήση βιοαποικοδομήσιμων υλικών και εξοικονόμηση νερού.
- Βελτίωση δικτύου ηλεκτροφωτισμού:
- Εκσυγχρονισμός των φωτιστικών σωμάτων με χρήση ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών LED.
- Επιλογή έξυπνων συστημάτων φωτισμού που ενεργοποιούνται αυτόματα με την ανίχνευση κίνησης, προσφέροντας εξοικονόμηση ενέργειας και ασφάλεια.
- Βελτίωση παραποτάμιων οδών εντός οικισμών:
- Αποκατάσταση και επισκευή των παραποτάμιων οδών για τη βελτίωση της ασφάλειας και της πρόσβασης.
- Κατασκευή πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων που θα προωθήσουν το βάδισμα και την ποδηλασία ως μέσα μετακίνησης.
- Κατασκευή διαδρομών περιπάτου:
- Δημιουργία πεζοδρομίων και περιπατητικών διαδρομών σε περιοχές με ενδιαφέροντα τοπία και φυσική ομορφιά.
- Προώθηση της σήμανσης και της πληροφόρησης για τις διαδρομές περιπάτου, προσελκύοντας τους κατοίκους και τους τουρίστες να ανακαλύψουν την περιοχή.
- Σήμανση των μονοπατιών και διαδρομών της περιοχής παρέμβασης,
- Σήμανση αξιοθεάτων

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης : 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (υφιστάμενοι ή υπό σύσταση), που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους

Η έδρα ή το παράρτημα των φορέων πρέπει να είναι εντός της οικείας Περιφέρειας της περιοχής παρέμβασης και να δραστηριοποιούνται αποδεδειγμένα εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Η βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση δύναται να τύχει εφαρμογής στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€** ή των **20.000€** στις περιπτώσεις **άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- ✓ εξοπλισμός γραφείου
- ✓ οπτικοακουστικά μέσα

- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
- ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση/συμμετοχή σε εκθέσεις, καθώς και δράσεις προβολής με συμμετοχή τουριστικών operators.

5.1. Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε διενέργεια πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων. Ειδικότερα, επιλέξιμες είναι κατά προτεραιότητα οι εκδηλώσεις οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση του τοπικού προγράμματος, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην τοπική στρατηγική.

Όπως προέκυψε από την ανάλυση SWOT, στην περιοχή παρέμβασης πλεονέκτημα αποτελεί η σημαντική και πολυποίκιλη πολιτιστική δραστηριότητα, τόσο μοντέρνα (πχ φεστιβάλ νεολαίας), όσο και παραδοσιακή (πανηγύρια) αλλά και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις πανελλήνιας εμβέλειας και αναφοράς στον αστικό ιστό της Ξάνθης, όπως για παράδειγμα το καρναβάλι της Ξάνθης και οι γιορτές παλιάς Πόλης, αλλά και εκδηλώσεις ιδιαίτερης πολιτιστικής αναφοράς, που δεν συναντώνται πουθενά αλλού στην Ελλάδα, όπως οι παλαιστικοί αγώνες στην Ορεινή Ροδόπη

Προτεινόμενες, **ενδεικτικές**, δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων στην περιοχή αποτελούν οι δράσεις προβολής των τοπικών εθίμων, παραδόσεων, αθλητικών δρώμενων και της γαστρονομίας, όπως :

- Διοργάνωση εμβληματικών παρουσιάσεων και εκθέσεων για τα τοπικά έθιμα, παραδόσεις και αθλητικά δρώμενα, προβάλλοντας την πολιτιστική πλούσια κληρονομιά της περιοχής.
- Διοργάνωση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων, όπως εκδηλώσεις σχετικές με την παράδοση, αγώνες και τουρνουά, προβάλλοντας τον αθλητισμό και τον πολιτισμό με την ενεργή συμμετοχή των κατοίκων,
- Οργάνωση γαστρονομικών εκδηλώσεων, όπως γευσιγνωσίες και φεστιβάλ γεύσεων.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης απόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης: 75% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (υφιστάμενοι ή υπό σύσταση), που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους

Η έδρα ή το παράρτημα των φορέων πρέπει να είναι εντός της οικείας Περιφέρειας της περιοχής παρέμβασης και να δραστηριοποιούνται αποδεδειγμένα εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση δύναται να τύχει εφαρμογής στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **20.000€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτει δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
- ✓ Δαπάνες προβολής
- ✓ Μίσθωση χώρου και εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων
- ✓ Παραγωγή υλικού καταγραφής της εκδήλωσης

Η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο της εκδήλωσης για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, είναι επιλέξιμη μόνο αν συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη και για τουαλέτα ΑΜΕΑ.

Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Στην περιοχή εφαρμογής σύμφωνα με την SWOT ανάλυση παρατηρήθηκε απουσία πολιτιστικού σχεδιασμού και συντονισμού και έλλειψη δράσεων διατήρησης ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας των οικισμών, έλλειψη συντήρησης και μέριμνας σε κρατικό επίπεδο βασικών υποδομών πολιτισμού, έλλειψη συντήρησης και ανάδειξης από τις αρμόδιες υπηρεσίες αρχαιολογικών και ιστορικών μνημείων και τοπίων καθώς και ελλιπής ψηφιοποίηση του υφιστάμενου πολιτιστικού αποθέματος.

Κατά την διάρκεια της διαβούλευσης τονίστηκε ότι το πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής πρέπει να αναδειχθεί συνεισφέροντας στη διατήρηση της φυσιογνωμίας της περιοχής, παράλληλα με την αύξηση της ελκυστικότητας και επισκεψιμότητάς της αλλά και τη δημιουργία ισχυρής ταυτότητας τουριστικού προϊόντος με την αξιοποίηση της ιστορικής και σύγχρονης πολιτιστικής παράδοσης.

Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης, προβλέπεται η αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων, που αντανakλούν την τοπική παραδοσιακή αρχιτεκτονική της περιοχής και η απόδοσή τους σε κοινωφελή χρήση. Τα έργα που προτείνονται να υλοποιηθούν έχουν ως στόχο να συμβάλουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, στη διατήρηση της τοπικής φυσιογνωμίας της περιοχής που θα γίνει η παρέμβαση καθώς και στην αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής.

Παράλληλα, μέσα από τις διαβουλεύσεις της ΟΤΔ με πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους που δραστηριοποιούνται στην περιοχή προέκυψαν ελλείψεις εξοπλισμού, υλικού και υλικοτεχνικής υποδομής των τοπικών Πολιτιστικών Συλλόγων, όπως εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής.

Επιπλέον, η ανάδειξη ειδικών αθλητικών υποδομών, θα προσελκύσει αθλητές και φιλάθλους από διάφορες περιοχές, ενισχύοντας την τουριστική κίνηση και δημιουργώντας οικονομική ανάπτυξη.

Ειδικοί όροι εφαρμογής υπο-παρέμβασης: Τα υλικά και η τεχνοτροπία αποκατάστασης θα πρέπει στο σύνολό τους να είναι χαρακτηριστικά της περιοχής παρέμβασης, και οποιαδήποτε παρέμβαση πραγματοποιηθεί δεν θα πρέπει να επιβαρύνει το φυσικό περιβάλλον αλλά να συμβάλει στην διαφύλαξη και προστασία του. Προτάσσονται για ενίσχυση πράξεις που περιλαμβάνουν και ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων της περιοχής.

Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν πράξεις, όπως:

- Διάσωση και αξιοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τοπικής αρχιτεκτονικής
- Ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος και τη βελτίωση της προσβασιμότητάς του από το κοινό, με τη χρήση της τεχνολογίας και των ψηφιακών εφαρμογών για τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος.
- Ανάδειξη πέτρινων γεφυριών, κάστρων, ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων
- Δημιουργία ισχυρής ταυτότητας τουριστικού προϊόντος/όνομα προορισμού με την αξιοποίηση της ιστορικής και σύγχρονης πολιτιστικής παράδοσης
- Εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου για τη διασύνδεση του διάσπαρτου ιστορικού – πολιτιστικού αποθέματος και την ενιαία προώθηση της πολιτιστικής ταυτότητας στο εξωτερικό περιβάλλον
- Η ενίσχυση φορέων πολιτισμού (πολιτιστικοί σύλλογοι, ωδεία, μουσεία, βιβλιοθήκες κ.λπ.) για μικρής κλίμακας υποδομή (προμήθεια εξοπλισμού εκδηλώσεων, μουσικών οργάνων, παραδοσιακών φορεσιών κ.λπ.) για την υποστήριξη δράσεων που σχετίζονται με την τοπική πολιτιστική κληρονομιά.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης : 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (υφιστάμενοι ή υπό σύσταση), που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους, και Εφορείες Αρχαιοτήτων.

Η έδρα ή το παράρτημα των φορέων πρέπει να είναι εντός της οικείας Περιφέρειας της περιοχής παρέμβασης και να δραστηριοποιούνται αποδεδειγμένα εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση δύναται να τύχει εφαρμογής στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€** ή των **20.000€** στις περιπτώσεις άυλων πράξεων, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτει δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- ✓ εξοπλισμός γραφείου
- ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
- ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- ✓ Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ✓ Έρευνες, καταγραφή πολιτιστικών, ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Για πράξεις που αφορούν στην προμήθεια παραδοσιακών φορεσιών από πολιτιστικούς φορείς ο μέγιστος αιτούμενος προϋπολογισμός ανέρχεται σε **15.000,00 €** ενώ για πράξεις που αφορούν στην προμήθεια λοιπού εξοπλισμού από πολιτιστικούς φορείς ο μέγιστος αιτούμενος προϋπολογισμός ανέρχεται σε **35.000,00€**.

Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων, όπως θέσεις θέας, μονοπάτια, κλπ. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Βασικό πλεονέκτημα της περιοχής εφαρμογής σύμφωνα με την SWOT ανάλυση είναι το ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον και η βιοποικιλότητα της περιοχής αλλά και η ύπαρξη του εθνικού πάρκου (Ροδόπη) και προστατευόμενων περιοχών.

Περιλαμβάνει μοναδικά οικοσυστήματα σε εθνικό, αλλά και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δασικά συμπλέγματα, ορεινούς όγκους, υδάτινα οικοσυστήματα και υδροβιότοπους, ποικιλία ειδών πανίδας και χλωρίδας, ιδιαίτερους μορφολογικούς σχηματισμούς, κ.λπ., και για το λόγο αυτό βρίσκεται σε καθεστώς προστασίας. Στην περιοχή υπάρχουν Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) και Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του Ευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000, υγρότοποι Διεθνούς Σημασίας (Σύμβαση Ramsar), Εθνικά Πάρκα και Αισθητικά Δάση και πολλά καταφύγια αγρίας ζωής.

Αδυναμία για την περιοχή αποτελεί η σημαντική έλλειψη σε υποδομές περιβαλλοντικής προστασίας ενώ απειλή είναι για την περιοχή η απουσία εθνικών, περιφερειακών και τοπικών στρατηγικών για την προστασία και αξιοποίηση προστατευόμενων περιοχών.

Στη συγκεκριμένη υπο-παρέμβαση, επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών μελετών, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων όπως θέσεις θέας κλπ.

Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν πράξεις, όπως:

- Δημιουργία μονοπατιών πεζοπορικών και ποδηλατικών: Η διαμόρφωση μονοπατιών που οδηγούν σε εντυπωσιακά σημεία της φύσης επιτρέπει στους επισκέπτες να εξερευνήσουν την περιοχή και να απολαύσουν την επαφή με τη φύση.

- Τοποθέτηση πινακίδων πληροφόρησης: Η τοποθέτηση πινακίδων πληροφόρησης σε σημαντικά σημεία της περιοχής μπορεί να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ιστορία, την πανίδα και τη χλωρίδα, και τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, προσφέροντας μια εκπαιδευτική εμπειρία στους επισκέπτες.
- Αποκατάσταση οικοσυστημάτων: Η ανάκτηση και αποκατάσταση ευαίσθητων οικοσυστημάτων μπορεί να συμβάλει στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και της φυσικής ομορφιάς της περιοχής. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την αναδάσωση, την αποκατάσταση υγροτόπων και την προστασία απειλούμενων ειδών.
- Ανάπτυξη περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών εργαστηρίων: Η υλοποίηση εκπαιδευτικών ημερίδων/ εργαστηρίων για να ενημερώνονται οι επισκέπτες σχετικά με τη σημασία της περιβαλλοντικής προστασίας και της βιοποικιλότητας μπορεί να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση του κοινού.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γiii του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (υφιστάμενοι ή υπό σύσταση), που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους, καθώς και λοιποί αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ, ορειβατικοί σύλλογοι και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Η έδρα ή το παράρτημα των φορέων πρέπει να είναι εντός της οικείας Περιφέρειας της περιοχής παρέμβασης και να δραστηριοποιούνται αποδεδειγμένα εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση δύναται να τύχει εφαρμογής στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€** ή των **20.000€** στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτει δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- ✓ εξοπλισμός γραφείου
- ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- ✓ Ημερίδες/εργαστήρια προβολής φυσικού περιβάλλοντος
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.

- ✓ Μελέτη/καταγραφή στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές, όπως πλημμύρες και πυρκαγιές. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Αδυναμία για την περιοχή εφαρμογής σύμφωνα με την SWOT ανάλυση αποτελεί η σημαντική έλλειψη σε υποδομές περιβαλλοντικής προστασίας και η περιορισμένη υλικοτεχνική υποδομή για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών. Ωστόσο πλεονέκτημα για την περιοχή σύμφωνα με την SWOT ανάλυση είναι ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι αρμόδιοι φορείς διαθέτουν σημαντική εμπειρία στη αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και συνάμα αποτελεί ευκαιρία το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο που ενθαρρύνει τη συμμετοχή εθελοντών και τη σύμπραξη εθελοντικών ομάδων με την τοπική αυτοδιοίκηση για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών.

Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν πράξεις, όπως:

- Έργα δασοπροστασίας, όπως διάνοιξη αντιτυρικών ζωνών, συντήρηση και βελτίωση δασικού δικτύου
- Δημιουργία παρατηρητηρίων (πυροφυλακίων) κατάλληλα εξοπλισμένων με όργανα κατόπτευσης, πυρανίχνευσης και επικοινωνίας και εφοδιασμός με κατάλληλο εξοπλισμό για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών
- Εγκατάσταση συστημάτων παρακολούθησης (κάμερες, ανιχνευτές καπνού κ.α.) των περιβαλλοντικών παραμέτρων και έγκαιρης ειδοποίησης και πρόληψης από φυσικές καταστροφές για την προστασία και διατήρηση του Οικοσυστήματος
- Έργα διευθέτησης χειμάρρων/ρεμάτων και έργα αντιπλημμυρικής προστασίας με τα οποία επιτυγχάνεται η πρόληψη και η αντιμετώπιση πλημμυρών και φυσικών καταστροφών
- Δημιουργία πράσινων ζωνών και πάρκων: Η ανάπτυξη πράσινων χώρων στην περιοχή μπορεί να συμβάλει στην απορρόφηση των υδάτινων εκροών, την προστασία από πλημμύρες και την μείωση του αποτελέσματος της εδαφικής διάβρωσης. Επίσης, η παρουσία πρασίνου προσφέρει ευεξία και αισθητική απόλαυση στους κατοίκους και τους επισκέπτες.
- Ανάπτυξη υποδομών για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων: Η δημιουργία επιφανειακών απορροών, υδρολογικών δεξαμενών και υγροτοπικών περιοχών μπορεί να συμβάλει στην απορρόφηση και αποθήκευση των υδάτινων πόρων, ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο πλημμύρας και παρέχοντας πόσιμο νερό για περιόδους ξηρασίας

Επίσης προτείνονται δράσεις ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης σε θέματα προστασίας των δασών και της προστασίας από πυρκαγιές μέσω δικτύου εθελοντών που θα αναπτυχθεί κατά τους καλοκαιρινούς μήνες στην περιοχή παρέμβασης. Θα γίνουν δράσεις προφύλαξης σε συνδυασμό με την πυροσβεστική υπηρεσία. Οι δράσεις αυτές μπορούν να έχουν τη μορφή εκθέσεων, παρουσιάσεων ή εντύπων και ηλεκτρονικών μέσων, που θα μοιραστούν στους επισκέπτες των περιοχών.

Στα προτεινόμενα έργα, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (υφιστάμενοι ή υπό σύσταση), που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους, καθώς και λοιποί αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ, ορειβατικοί σύλλογοι και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Η έδρα ή το παράρτημα των φορέων πρέπει να είναι εντός της οικείας Περιφέρειας της περιοχής παρέμβασης και να δραστηριοποιούνται αποδεδειγμένα εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι: Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση δύναται να τύχει εφαρμογής στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων Ροδόπης και Ξάνθης, πλην του αστικού ιστού των πόλεων Κομοτηνής και Ξάνθης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€** ή των **20.000€** στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτει δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
- ✓ εξοπλισμός γραφείου
- ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
- ✓ Δαπάνη ημερίδων περιβαλλοντικής ενημέρωσης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- ✓ Δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής υλικού για το φυσικό περιβάλλον και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

2. ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη υπο-παρέμβαση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες αποτελέσματος

Δείκτες αποτελέσματος	Στοιχείο Δείκτη στο ΟΠΣΚΑΠ	Περιγραφή Δείκτη	Υπο-παρεμβάσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
R.41	No 15	Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ	ΟΛΕΣ ΕΚΤΟΣ της Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ(*)
R.42	No 17	Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός ατόμων που καλύπτονται από έργα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη	Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ(**)
R.27	Δεν εμφανίζεται	Αριθμός πράξεων που συμβάλλουν στους στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	Π3-77-4.1-6.1/Π3-77-4.1-6.2	ΑΥΤΟΜΑΤΑ(***)

(*) Συμπληρώνεται ο αγροτικός πληθυσμός της Δημοτικής Κοινότητας / Τοπικής Κοινότητας, όπου είναι η έδρα του έργου και ελέγχεται κατά την αξιολόγηση

(**) Συμπληρώνεται ο αριθμός των ατόμων που επωφελούνται από τα έργα και ελέγχεται κατά την αξιολόγηση

(***) Συμπληρώνεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΑΠ και δεν εμφανίζεται στο πληροφοριακό σύστημα.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται ενδεικτικά σε ένα εκατομμύριο εκατόν πενήντα οκτώ χιλιάδες διακόσια είκοσι ευρώ και πενήντα ένα λεπτά (1.158.220,51 €) με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται ανά υπο-παρέμβαση ως ακολούθως:

Πίνακας 1

A/A	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
(1)	(2)	(3)
1	Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).	120.647,97
2	Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών	120.647,97
3	Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας.	321.727,92
4	Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.	321.727,92

5	Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων.	32.172,79
6	Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς.	80.431,98
7	Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών.	80.431,98
8	Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.	80.431,98
ΣΥΝΟΛΟ		1.158.220,51

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υπο-παρέμβαση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr ή/και της ΟΤΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ: www.anro.gr

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ανά υπο-παρέμβαση και είναι αυτές οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίησης της κάθε πράξης.

Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η **01.01.2023**.

Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες, και συνεπώς απορρίπτονται, πράξεις που το υπολειπόμενο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Επιπροσθέτως, για πράξεις που αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες αν έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό από το οποίο προκύπτει η λειτουργία της επένδυσης.

4.2 Οι επιλέξιμες δαπάνες και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026), και εξειδικεύονται στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής» και στην με αριθ. πρωτ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Αρμόδιος Φορέας (Ενδιάμεσος Φορέας) για την εξέταση της επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε αίτησης στήριξης είναι η ΟΤΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ (ΑΝ. ΡΟ. Α.Ε.) και όταν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων ή η ΕΥΔ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

4.3 Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινής Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026), ενώ η ολοκλήρωση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινής Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026), και την διαδικασία Ι.4.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύουν.

4.4 Εξέταση στοιχείων κρατικής ενίσχυσης.

- I. Τα έργα δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Εάν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
- II. Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες/ υπηρεσίες/ εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.
- III. Σημειώνεται ότι πράξεις που θα υποβληθούν στην παρούσα πρόσκληση, θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για να εξεταστούν διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, εφόσον ο αρμόδιος ΕΦ κρίνει ότι ενδεχομένως αποτελούν κρατική ενίσχυση, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα ανωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 και 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 εγκυκλίου με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων». Αν μετά την εξέταση μιας πράξης διαπιστωθεί ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση, τότε δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
- IV. Οι υπο-παρεμβάσεις που προκηρύσσονται με την παρούσα πρόσκληση, έχουν τοπικό χαρακτήρα και οι επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης είναι οριακές, ενώ τα αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται σε μια περιορισμένη περιοχή, με αποτέλεσμα να είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη.
- V. Οι αιτήσεις στήριξης θα πρέπει να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:
 - α) η δραστηριότητα του δυνητικού δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής εντός ενός κράτους μέλους,
 - β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό,
 - γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.

VI.Επισημαίνεται ότι η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, εξαιρείται καταρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Συνεπώς οι υποδομές που προορίζονται για δραστηριότητες τις οποίες το κράτος εκτελεί κανονικά κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, δεν είναι οικονομικής φύσης και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

VII.Η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό, εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός.

VIII.Στην παρούσα πρόσκληση μέσω των προκηρυσσόμενων υπο-παρεμβάσεων δεν δύναται να υπάρξει κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή αντιστάθμισης, για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (ΥΓΟΣ).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Επί ποινή αποκλεισμού, τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη δεικτών των τοπικών προγραμμάτων,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το LEADER,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, να τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει),
6. να επαληθεύουν το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινής Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026),
7. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,
8. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,
9. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης,
10. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και δεν χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο,

11. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία και τη συντήρηση των πράξεων, όπου απαιτείται,
12. να λαμβάνουν υπόψη την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
13. να διαθέτουν οριστική μελέτη οι πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, με εξαίρεση τις πράξεις που αφορούν μόνο σε προμήθειες,
14. να έχουν ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα,
15. να διασφαλίζουν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».
16. στην περίπτωση έργων με δικαιούχος ΟΤΑ Α' βαθμού τα έργα πρέπει να είναι ενταγμένα στο εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου, ή να ενταχθούν σε αυτό, όταν αυτό τροποποιηθεί / εκπονηθεί (βάση σχετικής απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου).
17. Εφόσον τα προτεινόμενα έργα αφορούν την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-3.2 απαιτείται η εξασφάλιση της συμπληρωματικότητάς τους με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, που τυχόν υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος. (άρθρο 7 παρ. 3 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινής Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026).
18. Εφόσον τα προτεινόμενα έργα αφορούν την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.2 τα υλικά και η τεχνοτροπία αποκατάστασης τυχόν κτιριακών εγκαταστάσεων θα πρέπει στο σύνολό τους να είναι χαρακτηριστικά της περιοχής παρέμβασης, και οποιαδήποτε παρέμβαση πραγματοποιηθεί δεν θα πρέπει να επιβαρύνει το φυσικό περιβάλλον αλλά να συμβάλει στην διαφύλαξη και προστασία του (ειδικός όρος εφαρμογής της υπο-παρέμβασης στην τοπική στρατηγική).
19. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 121173/09-05-2025 Εγκύκλιο της Μονάδας Τοπικής Ανάπτυξης της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) ισχύουν ως προς την επιλεξιμότητα των πράξεων και οι εξής όροι:
 - α) Στο πλαίσιο των πράξεων που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων και οι δικαιούχοι που τις υλοποιούν δεν αποτελούν «Αναθέτουσα Αρχή» ώστε να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147), η ανάθεση συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, θα πρέπει να ακολουθεί διαδικασίες που να είναι σύμφωνες με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά αναλογία με τις διατάξεις του ν.4412/2016(Α' 147). Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι, στο πλαίσιο υλοποίησης της ενταγμένης πράξης, για την ανάθεση σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, σε έκδοση πρόσκλησης για την εκδήλωση ενδιαφέροντος, η ανακοίνωση της οποίας να δημοσιευθεί κατ' ελάχιστον στις ιστοσελίδες του δικαιούχου (αν υφίσταται), του Δήμου όπου θα εκτελεστεί το έργο (εφόσον είναι εφικτό) και της ΟΤΔ, ή/και στον τοπικό τύπο. Για την ανάθεση, παρακολούθηση και παραλαβή του έργου ο δικαιούχος θα πρέπει να συστήσει σχετικές επιτροπές. Σε κάθε περίπτωση ο δικαιούχος μπορεί να συνάψει σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τις παραπάνω διαδικασίες. Επισημαίνεται ότι οι επιτροπές θα πρέπει να αποτελούνται από άτομα που δεν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων με τους υποψηφίους αναδόχους. Εξαιρούνται από τη διαδικασία, συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και

Υπηρεσιών που η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης εμπίπτει στα όρια του άρθρου 118 «Απευθείας ανάθεση» του ν. 4412/2016 (Α' 147). Υπόδειγμα Κανονισμού αναθέσεων συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, για πράξεις που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, επισυνάπτεται στην πρόσκληση.

β) Αναφορικά με την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-4.1, είναι επιλέξιμες πράξεις που υλοποιούνται εντός οικισμών, ενώ στο πλαίσιο υλοποίησης των συγκεκριμένων πράξεων, δύναται μέρος του φυσικού αντικείμενου να αφορά σε εκτός του οικισμού περιοχή με την προϋπόθεση ότι η συνολική πράξη στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων του οικισμού.

γ) Οι κάθε είδους μελέτες δεν μπορούν να αποτελέσουν από μόνες τους πράξη, αλλά ως απαραίτητη ενέργεια για την υλοποίηση της αντίστοιχης πράξης και μόνο σε αυτή την περίπτωση μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες. Εξαιρέση αποτελούν οι μελέτες που συνιστούν ολοκληρωμένη πράξη της υπο-παρέμβασης Π3-77-4.1-5.2. και με την προϋπόθεση ότι δεν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες/ δράσεις για να καταστεί ολοκληρωμένος ο χαρακτήρας της πράξης.

δ) Για τα έργα που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, η δαπάνη εκπόνησης των μελετών για την κατασκευή του έργου, μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που ο φορέας δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της.

ε) Επίσης, αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής δεν πληροί τις προδιαγραφές επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει κάθε φορά. Σημειώνεται ότι στην παραπάνω περίπτωση εάν η αναθέτουσα αρχή συνάψει σύμβαση παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, το κόστος της εν λόγω σύμβασης είναι επιλέξιμο, υπό τον όρο ότι αφορά στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωσή του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 14Γ της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινής Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026).

στ) Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη εγκεκριμένης οριστικής μελέτης του έργου.

ζ) Όταν η ένταση ενίσχυσης είναι στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, όπως αυτό προκύπτει από την αίτηση στήριξης, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν

η) Δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό/ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες/ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, δεδομένου ότι στην αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλουν μια περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών/επισκεπτών ή/και εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα, σε τέτοιο βαθμό που να επηρεάζεται ο ανταγωνισμός.

5. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυόμενων πράξεων ανά κατηγορία και υπο-παρέμβαση καθορίζεται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

Για πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζεται ο συνημμένος «Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών», όπου τα επιλέξιμα ποσά των πράξεων ή των επιμέρους δαπανών αυτών, διαμορφώνονται βάσει των στοιχείων της μελέτης η οποία παρατίθεται ως συνημμένο της παρούσας.

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης, αποτελεί τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό της. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, εκτός:

α. των πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων όπου, ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ, αύξηση των τιμολογίων και αναθεώρηση τιμών των δημοσίων έργων.

β. ~~Όπου, ο δικαιούχος αιτηθεί αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της πράξης, στο ποσό που αντιστοιχεί στο ΦΠΑ αυτής, σε περίπτωση που ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος και ο δικαιούχος δεν τον είχε υπολογίσει κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά αιτήματα πληρωμής που έχουν ήδη οριστικοποιηθεί στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα, πριν την υποβολή του σχετικού αιτήματος αύξησης προϋπολογισμού από τον δικαιούχο. Η περίπτωση αυτή αφορά και των πράξεων δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων όπου προκύπτει αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ~~

γ. των πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων όπου προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης εργασιών αρχαιολογικών ερευνών/επίβλεψης ή διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη του έργου ή κατέστη αναγκαία η αύξηση της δαπάνης των εργασιών αυτών.

δ. των πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων όπου προέκυψε, από δαπάνη που απαιτείται για την αποκατάσταση βλαβών του έργου που προξενήθηκαν από φυσική καταστροφή, για πράξεις που υλοποιούνται βάσει διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων και έως του αρχικού ποσού ένταξης της πράξης. Η φυσική καταστροφή απαιτείται να έχει πιστοποιηθεί με σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

ε. Δύναται να δικαιολογηθεί περαιτέρω αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού των πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, χωρίς αντίστοιχη αύξηση της αρχικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, προκειμένου να κατασκευαστούν επείγοντα έργα που κρίθηκαν αναγκαία, όταν από τις βλάβες που προξενήθηκαν δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 157 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Στις παραπάνω περιπτώσεις, αν η αναλογούσα αύξηση υπερβαίνει τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της απόφασης ένταξης, το επιπλέον ποσό βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.

- 5.2** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αύξηση του επιλέξιμου προϋπολογισμού είναι η ύπαρξη αδιάθετων πόρων στο Τοπικό Πρόγραμμα και η τήρηση των ανωτέρω ορίων του παρόντος. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε

δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει τα ανώτατα όρια. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

Στην παραπάνω περίπτωση, δύναται να μειωθεί το συγκεκριμένο ποσό (μη επιλέξιμη δαπάνη) και να αυξηθεί η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, με την χρήση του ποσού που θα προκύψει από τις εκπτώσεις κατά τη διαδικασία δημοπράτησης των έργων της πρόσκλησης, ή/και με τη χρήση τυχόν υπερδέσμευσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολουθηθεί μόνο στις περιπτώσεις που η αρμόδια ΟΤΔ δεν έλαβε υπερδέσμευση ή δεν ξεπερνούσε το 110% του προϋπολογισμού της εκάστοτε πρόσκλησης, είτε δοθεί τυχόν πρόσθετη υπερδέσμευση. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.

- 5.3** Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.
- 5.4** Η αύξηση του προϋπολογισμού του έργου, λόγω σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147), βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο, ενώ αντικείμενο παρακολούθησης και ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.
- 5.5** Η ιδιωτική συμμετοχή της κάθε πράξης αποτελεί την διαφορά της δημόσιας δαπάνης από το συνολικό προϋπολογισμό της.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου, όπως μετοχές και ομόλογα.

Η τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής εξειδικεύεται στο συνημμένο της παρούσας «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

6.1 Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:

- Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
- Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
- Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ.

6.2 Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΑΠ (<https://cspis.opekepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>) συνοδευόμενη από το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος, να διαθέτει ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ**. Παράλληλα, στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση παρέχονται οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ.

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά Τοπικά Προγράμματα για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, καθώς και φορέων που υλοποιούν πράξεις κοινωνικού ή περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω εξαιρέσεις, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026).

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υπο-παρέμβαση αναφέρονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.

6.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: **04/05/2026**

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: **23/10/2026**

Δεν **θα γίνονται δεκτές** αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΟΠΣΚΑΠ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό (κωδικός ΟΠΣΚΑΠ), αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία οριστικοποίησης.

6.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Καταχωρήσεις των σχετικών πεδίων, σύμφωνα με τον οδηγό «Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα - v1.1-2025» που είναι αναρτημένος στο ΟΠΣΚΑΠ.
- Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση *(επισυνάπτεται υπόδειγμα)*.

(ii) Λοιπά δικαιολογητικά (που θεωρούνται απαραίτητα από την ΟΤΔ ανάλογα με το είδος της πράξης σύμφωνα με τον επισυναπτόμενο Οδηγό).

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά/έντυπα υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf ή zip (ανάρτηση πολλών αρχείων)**.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΑΠ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται, ότι αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Στις περιπτώσεις πράξεων για τις οποίες κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχει ήδη δημοσιευθεί η διακήρυξη ή και έχει υπογραφεί η σύμβαση, ο έλεγχος διενεργείται εκ των υστέρων κατά την αξιολόγηση του αιτήματος στήριξης.

Σε πράξεις όπου η διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης διενεργηθεί μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και πριν την ένταξη της πράξης, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει αίτημα εξέτασης της σχετικής διαδικασίας στην ΟΤΔ. Η εξέταση του αιτήματος σε περίπτωση διαπίστωσης σύγκρουσης συμφερόντων γίνεται από την ΕΥΔ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ή την ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

Η σύμφωνη γνώμη για τη διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι απαραίτητη για την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Η έγκριση της διαδικασίας θεωρείται ότι έχει γίνει με την ένταξη του έργου και την έκδοση της σχετικής απόφασης, στην οποία πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά στο προοίμιο αυτής.

6.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 14,

14^Α, 14Β και 14Γ της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και τη διαδικασία Ι.2.3 του ΣΔΕ.

Παράλληλα, διενεργείται διασταυρωτικός έλεγχος με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, λαμβάνοντας υπ' όψη το εύλογο κόστος.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή **συμπληρωματικών** στοιχείων και διευκρινήσεων, **εντός δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών** από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης από τους αρμόδιους ΕΦ, καταρτίζεται από την ΟΤΔ ενιαίος Πίνακας Αποτελεσμάτων με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις, βάσει των διαθέσιμων πιστώσεων. Η ΟΤΔ είναι αρμόδια για τη συγκέντρωση του συνόλου των αποτελεσμάτων αξιολόγησης από τους κατά περίπτωση αρμόδιους ΕΦ και την έκδοση εγγράφου που περιλαμβάνει τον ενιαίο πίνακα αποτελεσμάτων.

Ο δυνητικός δικαιούχος δύναται να ενημερώνεται ηλεκτρονικά για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης μέσω του ΟΠΣΚΑΠ ή με κοινοποίηση στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλωθεί με την αίτηση στήριξης. Τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά / νομιμοποιητικά έγγραφα για την υλοποίηση της πράξης, των οποίων η προσκόμιση δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, ενδεικτικά α) δικαιολογητικά σύστασης του νομικού προσώπου για τους υπό-σύσταση φορείς, β) δικαιολογητικά που αναφέρονται στην υποβληθείσα Υπεύθυνη Δήλωση, κ.λπ.), προσκομίζονται το αργότερο έως την ημερομηνία υποβολής του πρώτου αιτήματος πληρωμής. Στο χρονικό αυτό διάστημα, οι ενέργειες υλοποίησης της πράξης, πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου. Επίσης, με την έκδοση της απόφασης ένταξης προσκομίζονται στον αρμόδιο ΕΦ και τα απαραίτητα δικαιολογητικά σύστασης του νομικού προσώπου για τους υπό-σύσταση φορείς.

Ο Πίνακας Αποτελεσμάτων που συντάσσεται από την ΕΥΔ Προγράμματος της οικείας

Περιφέρειας ή την ΕΥΕ ΠΑΑ, αποστέλλεται στην ΟΤΔ, η οποία εκδίδει ενοποιημένο Πίνακα Αποτελεσμάτων. Ο ενοποιημένος πίνακας κοινοποιείται στους δυνητικούς δικαιούχους με κάθε πρόσφορο μέσο από την ΟΤΔ.

Ο ενοποιημένος Πίνακας Αποτελεσμάτων αποστέλλεται από την ΟΤΔ στην ΕΥΔ Προγράμματος της οικείας Περιφέρειας και την ΕΥΕ ΠΑΑ.

- 7.2** Στο πλαίσιο εξέτασης τυχόν σύγκρουσης συμφερόντων, αν η ΟΤΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ διαπιστώσει ότι κάποιος δυνητικός δικαιούχος εμπίπτει στις περιπτώσεις του ορισμού ως Μέλος ΟΤΔ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026), τότε προβαίνει σε έλεγχο πληρότητας και ορθότητας του αιτήματος του δικαιούχου και ακολούθως διαβιβάζει εγγράφως τυχόν παρατηρήσεις στον αρμόδιο κατά περίπτωση ΕΦ.

Ο έλεγχος αυτός αφορά στην εξέταση της πληρότητας των καταχωρήσεων και των δικαιολογητικών που είναι υποχρεωμένος ο δυνητικός δικαιούχος να αναρτήσει στο ΟΠΣΚΑΠ, καθώς και στον έλεγχο τυχόν προφανών λαθών που διαπιστωθούν σε αυτά.

Αν μετά την έκδοση του πίνακα αποτελεσμάτων προκύψει οποιαδήποτε αλλαγή που καθιστά κάποιο δυνητικό δικαιούχο ως Μέλος της ΟΤΔ, σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026), τότε η ΟΤΔ οφείλει να ενημερώσει άμεσα τον αρμόδιο κατά περίπτωση ΕΦ.

Παράλληλα, αν διαπιστωθεί ότι εκ παραδρομής η αξιολόγηση αίτησης στήριξης Μέλους της ΟΤΔ, διενεργήθηκε από την ΟΤΔ, τότε η ΟΤΔ ενημερώνει άμεσα τον αρμόδιο κατά περίπτωση ΕΦ, προκειμένου να προβεί σε νέα αξιολόγηση και τυχόν σχετική απόφαση της ΕΔΠ θεωρείται άκυρη και πρέπει να εκδοθεί νέα χωρίς να περιλαμβάνει το συγκεκριμένο Μέλος ΟΤΔ.

Για τον ενοποιημένο πίνακα αποτελεσμάτων ή πίνακα κατάταξης δεν απαιτείται έκδοση απόφασης της ΕΔΠ.

Αν μετά την ένταξη προκύψει οποιαδήποτε αλλαγή που καθιστά κάποιο δικαιούχο ως Μέλος ΟΤΔ, η ΟΤΔ οφείλει να ενημερώσει άμεσα τον αρμόδιο κατά περίπτωση ΕΦ και να προβεί στις απαραίτητες σχετικές ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ.

7.3 Κατά του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να ασκήσει άπαξ ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α' 45).

Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων, **εντός ανατρεπτικής προθεσμίας των δέκα (10) ημερολογιακών ημερών** από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης του πορίσματος της αξιολόγησης και το αποδεικτικό κατάθεσης της ένστασης αποστέλλεται στην ΟΤΔ.

Η ένσταση εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας άσκησης της.

Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να διαθέτουν ανεξαρτησία, σύμφωνα με την δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων και δεν δύνανται να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων. Ως μέλη της Επιτροπής δεν διορίζονται οι εισηγητές αξιολόγησης της αίτησης στήριξης.

Η διαδικασία πραγματοποιείται στο ΟΠΣΚΑΠ και ακολουθείται ανάλογη διαδικασία ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων, σύμφωνα με την παρ. 6α του άρθ. 14Α της 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινής Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) ή κοινοποίηση στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλωθεί με την αίτηση στήριξης.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων και την τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από τριάντα (30) μονάδες, για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων της παρούσας σύμφωνα με τις διαθέσιμες πιστώσεις.

- 7.4** Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων και αφού ολοκληρωθεί ο προενταξιακός έλεγχος σώρευσης για τις πράξεις που αφορούν σε καθεστώτα de minimis, εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων από τον αρμόδιο ΕΦ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ.

Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να παραιτηθούν από την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

- 7.5** Αν μετά από ένα έτος από την έκδοση της απόφασης ένταξης δεν έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο **αίτημα ελέγχου νομιμότητας** σταδίου εξέλιξης δημόσιας συμβάσης, γίνεται **ανάκληση της απόφασης ένταξης** από τον αρμόδιο ΕΦ. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση δεν αποτελεί υπαιτιότητα του δικαιούχου.
- 7.6** Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει **αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15%** της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, **εντός δεκαοκτώ (18) μηνών** από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Λεπτομέρειες για την υποχρέωση αυτή, αναλύονται στο Κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος Ι της παρούσας.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 8.1** Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την συμπλήρωση και υποβολή των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνοι είναι: α) ο κ. Απόστολος Σουβατζόγλου και β) η κα Κυριακή Παπαγεωργίου, τηλέφωνο 2531034071, e-mail: anro@anro.gr
- 8.2** Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ορίζεται ο κ. Κεφαλίδης Ευστάθιος, τηλέφωνο 2531034071, e-mail: anro@anro.gr, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Κανονισμού 2016/679 και τα άρθρα 5 και 7 του ν. 4914/2022 (Α' 61).
- 8.3** Περαιτέρω πληροφορίες για το ΣΣ ΚΑΠ, το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΣΣ ΚΑΠ, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr και <https://leader-el.gr/> ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <http://www.anro.gr>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΣΣ ΚΑΠ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.
- 8.4** Επίσης, ενδείκνυται η λήψη πρόσθετων μέτρων δημοσιοποίησης, όπως η οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝ. ΡΟ. Α.Ε.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΔΠ LEADER (2023-2027)
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΡΟΔΟΥ ΚΑΙ ΞΑΝΘΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΔΗΣ

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΡΟΔΟΠΗΣ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ (ΑΝ. ΡΟ. Α.Ε.) www.anro.gr

1. Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
2. Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης *(Περιέχει μεταξύ άλλων Κριτήρια Επιλεξιμότητας, Κριτήρια Επιλογής, Διευκρινήσεις επί των κριτηρίων, Απαιτούμενα Δικαιολογητικά κ.τ.λ.)*.
3. Υπόδειγμα εγγράφου για την υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων.
4. Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.
5. Οδηγός Δημοσιότητας της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
6. Προδιαγραφές για Μελέτη Συνολικής Θεώρησης Αισθητικής και Λειτουργικής Αναβάθμισης ή Ανάδειξης Οικισμού ή Τμήματος αυτού.
7. Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών.
8. Εγκεκριμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ.
9. Υπόδειγμα Κανονισμού Αναθέσεων συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, για πράξεις που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων
10. Πίνακας Περιεχομένων Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης
11. Υποστηρικτική λίστα στην αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων και στην επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
12. Πρότυπο Υπεύθυνης Δήλωσης σχετικά με τη μη σώρευση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831.
13. Οδηγίες Υποβολής Αίτησης Στήριξης Δημοσίου Χαρακτήρα ΟΠΣΚΑΠ 2023-2027
14. Υπόδειγμα πινάκων αιτούμενου Προϋπολογισμού (.xls)
15. Εγκύκλιος Πρόσκλησης Δημοσίων Έργων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΣΣ ΚΑΠ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

(i) Να τηρούν το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εκτέλεση των πράξεων εθνικό δίκαιο, τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.

(ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει [υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026)].

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

(i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 23 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026).

(ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή όπως αυτό έχει καθοριστεί από την ΟΤΔ.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο** της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, καθώς και να υποβάλει οριστικοποιημένο τελικό αίτημα πληρωμής στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα, το αργότερο τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.

Η μη τήρηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της πράξης και της προθεσμίας υποβολής οριστικοποιημένου τελικού αιτήματος πληρωμής, επιφέρει την ανάκληση ένταξης της πράξης αυτομάτως, από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, επιστρέφεται από τον δικαιούχο της πράξης με τη διαδικασία ανάκτησης του ποσού ως αχρεωστήτως καταβληθέντος.

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ανωτέρα βία, ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λ.π.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτημα του δικαιούχου, εισήγηση από τον αρμόδιο ΕΦ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με την προϋπόθεση ότι η εκκαθάριση και εκταμίευση της πράξης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανονιστικούς όρους. Σε ειδικές περιπτώσεις, και κατόπιν εισήγησης από την ΕΥΕ ΠΑΑ, οι ΕΦ δύναται να προβαίνουν σε οριζόντια παράταση του χρονοδιαγράμματος των πράξεων.

Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, όσον αφορά έργα που υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Αντίστοιχα, για τα έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,

ακολουθούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

(iii) Να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα έργα ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

(iv) Να λαμβάνουν έγκριση για τις διαδικασίες της δημοπράτησης, υπογραφής της σύμβασης και τροποποίησης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, καθώς και τροποποίησης της πράξης σε έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Όσον αφορά πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αν αυτές εκτελεστούν με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, ώστε να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Για τυχόν τροποποιήσεις της απόφασης, θα πρέπει να υποβάλλει αίτημα τροποποίησης στην αρμόδια ΟΤΔ. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

(v) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αναρτούν στο ΟΠΣΚΑΠ ή/και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο ή/και τις απαιτήσεις του αρμόδιου ΕΦ.

(vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, στο ΟΠΣΚΑΠ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων αυτών.

(vii) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ και έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή η οποία αντίκειται στο εθνικό και κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

(viii) Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν αυτό διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή τους αρμόδιους φορείς, κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια, επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

(ix) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και

δυναμικότητας, τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην ΟΤΔ άμεσα, η οποία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ στην περίπτωση που απαιτείται.

(x) Να μην δημιουργούν τεχνητούς τρόπους παραβίασης των κριτηρίων επιλεξιμότητας. Αν διαπιστωθεί κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης, αυτή απορρίπτεται και επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 43 περί δήλωσης ψευδών στοιχείων. Αν διαπιστωθεί κατά την παρακολούθηση/πληρωμή του έργου, ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία ανάκτησης των ποσών ως αχρεωστήτως καταβληθέντων.

(xi) Να παράσχουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΣΣ ΚΑΠ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

(xii) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων, οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».

(xiii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.

(xiv) Για τα κριτήρια επιλογής η επίτευξη των οποίων επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής, κατά τη περίοδο που ισχύουν οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις, διαπιστωθεί από τους αρμόδιους φορείς, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης τη θέτει ως μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

3. Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ ή/και τον Οργανισμό Πληρωμών ή τον εξουσιοδοτημένο φορέα στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα, όταν απαιτείται

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ-ΠΛΗΡΩΜΕΣ

(i) Να υποβάλουν αίτημα προκαταβολής/πληρωμής, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Παρέχεται η δυνατότητα να υποβληθούν ένα ή περισσότερα αιτήματα προκαταβολής, όπου το ύψος της ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται

για την ολοκλήρωση της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και τη διαδικασία Ι.4.1 του ΣΔΕ.

Η υποβολή και διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πληρωμής, καθώς και η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης, γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 21Α της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και τις διαδικασίες Ι.4.4 και Ι.4.5 του ΣΔΕ.

Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.

Τα επόμενα αιτήματα θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα ή ίσα ποσοστού 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης. Για το τελικό αίτημα πληρωμής δεν απαιτείται συγκεκριμένο ποσοστό.

Η εν λόγω διάταξη δεν έχει εφαρμογή στις πράξεις όπου μία μεμονωμένη διακριτή δαπάνη, με εξαίρεση δαπάνες που αφορούν σε κτηριακές κατασκευές, είναι μεγαλύτερη από το 80% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Οι πληρωμές των έργων γίνονται με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών/ενεργειών που έχουν εκτελεσθεί.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δεν ισχύουν οι παραπάνω περιορισμοί και ακολουθείται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων. Ο Οργανισμός Πληρωμών δύναται να καταβάλει το εγκεκριμένο ποσό του αιτήματος πληρωμής με πίστωση απ' ευθείας στον τραπεζικό λογαριασμό του ανάδοχου του έργου.

Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής ή τμήμα αυτής ή/και να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες Ι.4.2 και Ι.4.3 του ΣΔΕ.

(ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.

(iii) Να εγγράφουν στον προϋπολογισμό του Δήμου τη δαπάνη του έργου, μετά την ένταξη της πράξης, όταν αυτές εκτελούνται από ΟΤΑ Α' βαθμού.

5. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

(i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, Οργανισμό Πληρωμών και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τους ελέγχους προβλέπονται στο άρθρο 40 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026) και στο Κεφάλαιο II.2 του ΣΔΕ.

6. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης να μην επέλθει:

α) Παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος.

β) Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου της πράξης η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.

γ) Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της ενίσχυσης. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Παράλληλα, υποχρεούνται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση, ενώ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων, επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Για πράξεις που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιήθηκαν σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα ως πληγείσες από φυσικές καταστροφές, εφόσον δεν έχουν υποστεί ζημιές που αλλοιώνουν το φυσικό τους αντικείμενο, απαλλάσσονται από την εξέταση της επίτευξης των στόχων που αφορούν σε οικονομικά στοιχεία κατά τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων. Αν έχουν καταστραφεί σε βαθμό που τις θέτει σε μη λειτουργική κατάσταση, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ μέσω της ΟΤΔ, δύναται να εξαιρεθούν από τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων χωρίς την απαίτηση για ανάκτηση του

ποσού ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθέντος. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο φορέα.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων προβλέπονται στο άρθρο 24 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026), όπως ισχύει.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

(i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137))

(ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026), όπως ισχύει και σύμφωνα με τον συνημμένο Οδηγό Δημοσιότητας.

8. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Όταν διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος στην αίτηση στήριξης δηλώνει ψευδή στοιχεία ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Ο αρμόδιος ΕΦ ενημερώνει την ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία, εφόσον συμφωνεί με τους ισχυρισμούς του αρμόδιου ΕΦ, ενημερώνει και τους υπόλοιπους ΕΦ. Ο δικαιούχος αποκλείεται από την παρέμβαση Π3-77-4.1 όλων των Τοπικών Προγραμμάτων για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, καθώς και για το επόμενο.

Για τις αιτήσεις στήριξης και τις αιτήσεις πληρωμής, αν προσκομιστούν παραποιημένα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αρχές - φορείς (μη έγκυρα ή πλαστά στοιχεία), αυτό οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης και ανάκτηση τυχόν ποσού χορήγησης που έχει καταβληθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την αίτηση του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Όταν διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή άλλους αρμόδιους φορείς ότι κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, γίνεται σύσταση συμμόρφωσης στον δικαιούχο. Εάν επαναληφθεί η παράβαση, επιβάλλεται κύρωση στο δικαιούχο που αντιστοιχεί στο 5% της δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Οι μειώσεις, απορριπτικές αποφάσεις, ανακτήσεις και κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Λεπτομέρειες αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους προβλέπονται στο άρθρο 43 της υπ' αριθ. 161876/22-06-2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΤΟ4653ΠΓ-ΥΕΗ) Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 4030/02-07-2026), όπως ισχύει.